

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
היחידה לתכניות משלימות למידה
האגף לחינוך קדם יסודי

קסם האמנות

תוכנית העשרה חינוכית
ניצנים בגני הילדים

אייר תשפ"ב - מאי 2022

הקדמה

תכנית ההעשרה שלפניכם מיועדת להפעלה במסגרת צהרונת ניצנים בגני הילדים. התכנית כוללת מערכי פעילויות יומיים הכוללים פעילות לפתיחת היום, פעילות העשרה חינוכית ופעילות לסיום היום.

הנושא המרכזי של התוכנית הינו **"קסם האמנות"** במהלך כל אחד מימי הפעילות נעסוק בנושא האמנות על גווניה.

נחשוף את הילדים ליצירות אמנות ייחודיות.

נכיר לילדים סוגי אמנויות שונים.

נכיר אומנים שונים מהארץ ומהעולם.

ניצור בעצמנו יצירות ייחודיות בהשראת אמנים וטכניקות שונות.

אמנות – מא' ועד ת' – תכנית זו מכוונת להעשרת עולם הידע של הילדים.

ידע

הילדים יחשפו לעולם האמנות, לאמנים, אמניות ומבחר סגנונות שונים.

מיומנויות

הילדים ישתפו פעולה עם חברים, יחלקו ביניהם תפקידים ואחריות, ישתתפו ביצירות אישיות ומשותפות, יפתחו חשיבה יצירתית תוך הפעילויות השונות ירכשו כלים לפיתוח היכולת לגילוי יוזמות אישיות. הילדים ישתפו ברעיונות וברגשות בדרכים מגוונות.

ערכים

חשיפה לעולם האמנות מעודדת מעורבות ואכפתיות כלפי הסביבה.

הפרוייקט מבוצע ע"י חברת אקסיומה עפ"י מכרז היקפים משתנים מס' 15/5.2019
הפרוייקט מבוצע עבור היחידה לתוכניות משלימות למידה, משרד החינוך
תוכן עיצוב גרפי: הגר אורן

במהלך כל אחד מהשבועות נעסוק בנושא אחר:

שבוע ראשון - "קסם האגנות"

שבוע שני - "אגנים ישראלים"

שבוע שלישי - "אגנים מרתבי העולם"

שבוע רביעי - "סגנונות ייחודיים באגנות"

מסוף השבוע השני נקיים בכל סוף שבוע תערוכה נפלאה שתציג

את היצירות והאגנים שהכרנו באותו השבוע.

בתום התערוכה נחלק לילדים את יצירותיהם.

"קסם האמנות"

שבוע ראשון

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
על צבעים ורגשות	חיפוש בטבע	צבע באות שלי	שלום וברוכים הבאים	מהי אמנות?	מפגש פתיחה

ארוחת צוהריים

ציורי קסם ומדע	"אבנים" מדברות	האם אפשר לרשום ציור?	מאיירים ספרי ילדים	"יופי של עולם"	פעילות העשרה חינוכית
שירים בצבעים	"לצייר" את ריקוד העונות	בואו נתאר ציור	מצורה ליצירה	ביצד נולד הצבע?	מפגש סיום

פעילות פתיחה - מהי אמנות?

מידע למובילים:

אמנות (יש לקרוא: אומנות) היא יצירה אסתטית. אמנות היא שם כולל לפעילויות האנושיות שאינן נעשות על פי תבנית פעולה קבועה, מחייבת ומוגדרת מראש, אלא נתונה לשיקול דעתו, פרשנותו ויצירתיותו של האמן (יש לקרוא: אומן), ומתבססת על כישרונו המיוחד. עם זאת, היא יכולה להיעשות (ולמעשה אכן נעשית) על פי כללים ובמגבלות (לעיתים חמורים), שבמסגרתם מתבטא חופש היצירה של האמן. ביצירת אמנות באים לידי ביטוי רגשות האמן וכישרונותיו, וכן ייחודיותו. האמנות תופסת מעמד מרכזי בתרבות האנושית ובשל כך נכללים בתחום האמנות ענפים רבים ומגוונים. (מתוך ויקיפדיה)

מהלך הפעילות:

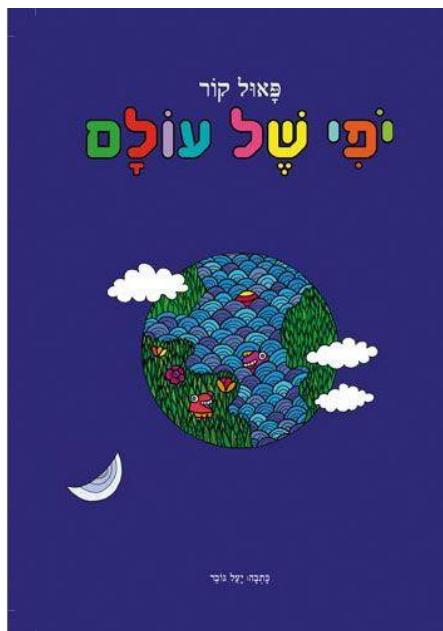
נשאל את הילדים מה זו אמנות בעיניהם? האם שמעו פעם את המילה ומה הם חושבים שהיא מתארת. לאחר שנקשיב לילדים, נספר להם כי המילה אמנות היא מילה "גדולה" מאד המכילה בתוכה דרכים שונות של יצירה והחודש נעסוק בנושא האמנות ונכיר סוגי אמנות שונים, אמנים יחודיים מהארץ ומהעולם. נשוחח על ציורים מסוגים שונים, על פסלים מסוגים שונים, על אמניות ואמנים שונים שלכל אחד ואחת מהם משהו ייחודי רק להם.

תוך כדי בדיקת הנוכחות נזמין את הילדים לחשוב ולומר שמות של יצירות או אמנים שהם מכירים או ששמעו פעם את שמם. לגילאים הצעירים יותר, נשאל מי מהילדים אוהב לצייר ומה הוא אוהב לצייר.

פעילות העשרה חינוכית - "יופי של עולם"

כתב ואייר: פאול קור / קישור לסיפור בספריית פיג'מה

מידע למובילים:

פאול קור, סופר הילדים המוכר והאהוב, "בורא" עולם בעזרת יצירתו, שלב אחרי שלב, בצבע ובשמחה. הספר מזמין אותנו להתבונן סביבנו בעיניים מתפעלות, להנות מהיופי וההרמוניה של העולם, ולמצוא את מקומנו בו דרך יצירה.

עזרים:

הספר "יופי של עולם"
מחשב / רמקולים

קישור למוסיקת רקע שקטה ונעימה

מהלך הפעילות: בהשראת ספריית פיג'מה

לפני קריאת הסיפור נזמין את הילדים לתרגיל דמיון מודרך קצר. המובילים ישמיעו ברקע מוזיקה נעימה ויבקשו מהילדים לעצום עיניים ולחשוב על מקום מיוחד ויפה, מקום שנותן לנו תחושה של רוגע, שלווה ושמחה. כשפוקחים את העיניים נזמין את הילדים לתאר את המקום שהם דמיינו ואילו צבעים היו שם.

המובילים יקריאו לילדים את הסיפור תוך כדי התבוננות בתמונות. אפשרו לילדים לנחש/ להשלים מילים בסופי משפטים המתחרזות עם מילים קודמות.

בתום קריאת הסיפור נשאל את הילדים:
כיצד הרגשתם כשהקשבתם לסיפור? האם וכיצד השפיעו עליכם הצבעים שבסיפור?
אילו היה לנו "מכחול כל-יכול" ...
אילו יכולנו ליצור עולם במכחול, מה היינו מציירים?
איזה מין מכחול היינו צריכים ואיך הוא היה נראה?
האם הייתם ממציאים יצורים דמיוניים? כיצד הם נראים?

פעילות סיום - כיצד נולד הצבע?

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר "כך נולד הצבע"

מילים ולחן: דתיה בן דור

2 כרטיסיות מכל צבע - בצבעי: אדום, צהוב, כתום, כחול, ירוק, לבן, ורוד.
(ניתן לגזור מבריסטולים צבעוניים)

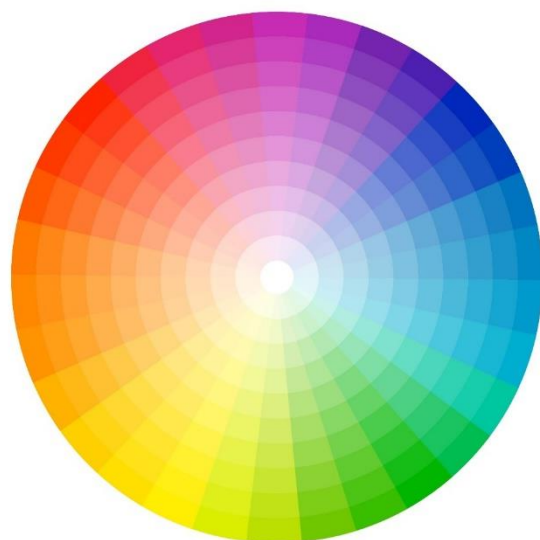
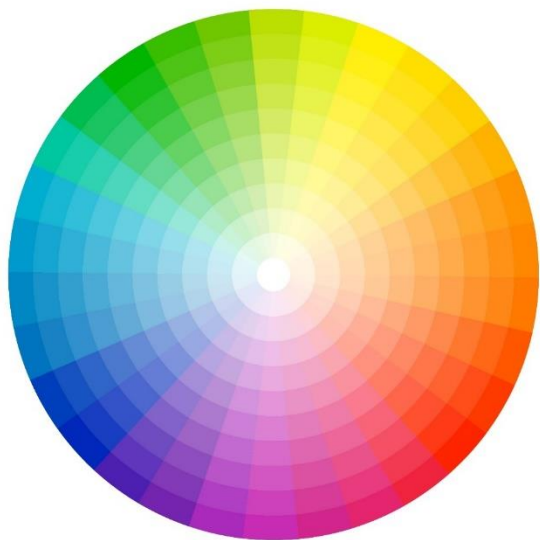
מהלך הפעילות:

נאזין לשיר "כך נולד הצבע", נזמין את הילדים להבחין בצבעים הנזכרים בו וכיצד נוצרו צבעים חדשים. נשאל את הילדים אילו צירופי צבעים הם מכירים ואיזה צבע חדש נוצר מהם. בגילאים הצעירים ניתן לשאול שאלה ברורה: אם ניקח צבע אדום ונערבב אותו עם צבע צהוב, איזה צבע ייוצר?

נאזין לשיר ונצטרף בתנועה ובהקשות מקצב. נלווה את הבתים בשיר בהקשת מקצב ("באמצע היום, הצבע ה...") ואת הפזמון ("התגלגלו... התבלבלו... נלווה בתנועת גלגול / סיבוב עם איברי הגוף. נפזר את כרטיסיות הצבעים במרחב ונזמין בכל פעם זוג ילדים שרוצים להשתתף.

המובילים יאמרו צבע/ גוון והילדים יצטרכו לקחת כל אחד כרטיסיית צבע של הצבעים המרכיבים את הצבע שנאמר. אחרי שכל הכרטיסיות הורמו נשמיע שוב את השיר ברקע ונזמין את הילדים אחד אחד ליצור מניפה של צבעים. כל ילד שיוזמן יניח את הצבע שלו קרוב לצבעים שהוא חושב שאליהם הצבע שייך.

(הערה למובילים: בהמשך נכיר משפחות צבעים)
נזמין את הילדים להתקדם במרחב בבתי השיר ובפזמון לפגוש חבר/ה ולרקוד יחד.

פעילות פתיחה - שלום וברוכים הבאים

מהלך הפעילות:

הזמינו את הילדים למפגש.
בקשו מהם לבחור חבר או חברה הלבושים בגוון צבע דומה
וישבו אחד ליד השני.
בבדיקת הנוכחות תוך כדי הקראת השמות בקשו מהילדים שמעוניינים לספר
האם יש צבע שהם אוהבים במיוחד ואם הם רוצים לספר מדוע.
דקלמו יחד עם הילדים את הדקלום הבא מספר פעמים להנאתכם.
ניתן להשתמש בדקלום בהזדמנויות נוספות.

בואו בואו חברים, מצאו לכם פסא
הנה מתחיל הצהרון, מי כבר מחכה
את מי נכיר ומה נלמד
אנחנו סקרנים,
נשחק וגם נרקד
עם כל החברים.
בצהרון שלנו
בנות וגם בנים
נחנים וגם יוצרים
עושים פה פיף חיים.

פעילות העשרה חינוכית - מאיירים ספרי ילדים

מידע למובילים:

איור ספרי ילדים הוא כמעט מלאכה בפני עצמה, האיורים מספרים לא פעם את הסיפור כולו, בעיקר ניתנת להם החשיבות בגילאים הצעירים כאשר הילדים עדיין לא יודעים לקרוא ולכן לאיורים יש תפקיד חשוב ומרכזי בספרי הילדים. איור מופיע על יד הכתוב בספרי ילדים בתצורות שונות – כציור, כקולאז' (ניירות גזורים או קרועים, בדים מודבקים), חפצים מצולמים, רקמות ועוד.

עזרים:

ניירות לבנים חלקים (4 דפים לפחות לכל ילד)
צבעים / צבעי עיפרון (רצוי לא טושים)

מהלך הפעילות:

נספר לילדים כי היום אנו רוצים להכיר להם אמנות ייחודית. איור ספרי ילדים. איור ספרים היא יצירה מדויקת ומרתקת, שנמשכת לא מעט זמן. זהו אחד השלבים הארוכים בתהליך יצירת הספר.

המובילים יבחרו 2 ספרים מתוך הספרים הקיימים בצהרון ויציגו אותם בפני הילדים. (אפשר ומומלץ לבחור בספרים מוכרים ורצוי ספרים קצרים) נראה לילדים ספר ונדפדף בו ונראה את הציורים. נבקש מהילדים להתבונן היטב באיורים ומדי פעם נשאל מי מהילדים רוצה לתאר מה קורה בציור. מטרת פעילות זו לנסות ולהמחיש לילדים את חשיבותם של האיורים בספרים. האיורים לבדם יכולים לספר סיפור ויש להם תפקיד חשוב בהולכת הסיפור.

נערוך הצבעה בין הילדים ונבחר ספר אחד שיבחר על ידם. נזמין את הילדים לשבת סביב השולחנות ונחלק לכל ילד 4 דפים חלקים אותם יניחו אחד על השני ויקפלו אותם לחצי. כך ניצור ספרון אישי לכל ילד. ננחה את הילדים להשאיר את דף הכריכה ריק ולפתוח את הספרון. נחל בקריאת הסיפור (באיטיות) ונזמין את הילדים לצייר את הסיפור אותו הם שומעים. ננחה את הילדים מתי להפוך את הדף. (לפי הרגשתכם מתי זה מתאים בסיפור) נקריא את הסיפור עד סופו. כאשר הסתיים הסיפור, נערוך שיחה קצרה עם הילדים ונבקש מהם לסכם בקצרה על מה מספר הסיפור.

נזכיר להם את שם הסיפור ונזמין אותם לכתוב את שם הסיפור על הכריכה. (ניתן להגיש עזרה בכתובה לגילאים הצעירים).
עתה נזמין את הילדים לאייר את הכריכה כרצונם עם ציור המתאים לדעתם לשם / נושא הסיפור.

פעילות סיום - מצורה ליצירה

עזרים:

4 בריסטולים לבנים גדולים

(מחברים אחד לשני בעזרת נייר דבק בחלק האחורי)

צבעים / טושים

מהלך הפעילות:

המובילים יחברו בעזרת נייר דבק את ארבעת הבריסטולים ויניחו אותם במרכז המפגש על הארץ. המובילים יציירו צורה אקראית במרכז הבריסטולים ויזמינו את הילדים המעוניינים לפי התור להוסיף לציור חלק נוסף, כך ניצור יחדיו יצירה משותפת ואמנותית המורכבת מדימיונם של כל ילדי הצהרון.

פעילות פתיחה - "צבע באות שלי"

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונבקש מכל ילד וילדה לחשוב על צבע (או גוון) שמתחיל באותה הברה של שמם הפרטי או שם המשפחה.

לדוגמה:

יריב - ירוק

כרמל - כתום

ורדית - ורוד

אדיר - אדום

בוריס - בורדו

אריאל - ארגמן

קרין - קאמל

אלון - אפור

וכדומה.

נערוך את בדיקת הנוכחות ונבקש מהילדים שנקרא בשמם

לנסות ולהתאים צבע לשם הפרטי או שם המשפחה.

ניתן לילדים דוגמות מתוך הרשימה. אפשרו לחברים נוספים לעזור.

הזדמנות להכיר שמות חדשים של צבעים וגוונים.

פעילות העשרה חינוכית -

האם אפשר לרשום ציור?

מידע למובילים:

רישום, באמנות הוא ציור על נייר. בדרך כלל ברישום יש דגש על הקווים. נכיר היום את הציירת הישראלית אנה טיכו. אנה טיכו היתה ציירת ישראלית, מהחשובות באמנות הישראלית. כלת פרס ישראל לציור. טיכו גדלה והתחנכה בוינה, והחלה ללמוד ציור כבר בגיל צעיר. יצירותיה נעשו בעיקר בסגנון רישום בטכניקה של דיו ופחם על נייר והיא נהגה לצייר בעיקר את נופי העיר ירושלים וסביבותיה, ואת תושבי ירושלים. עבודותיה של טיכו הוצגו במספר רב של תערוכות ורבות מהן נמצאות היום באוספים חשובים ברחבי העולם.

עזרים:

עפרונות
מחקים
דפי ציור לבנים
תמונות של רישום לדוגמה מצורפות כאן

קישור למבחר יצירות של אנה טיכו

מהלך הפעילות:

נספר לילדים על טכניקת הרישום. ציור באמצעות קווים בלבד ללא צבעים בדרך כלל. נציג בפני הילדים את הרישום של הציירת אנה טיכו ונספר עליה במספר מילים.

אם מזג האוויר מאפשר רצוי לצאת עם פעילות זו לחצר הצהרון לבחור עץ בחצר ולצייר אותו. בכל מקרה אין לצייר מול יצירת האמנות. נבחר עץ / שיח מחצר הצהרון, נשוחח עם הילדים על צורתו, גובהו, רוחבו, מבנה העלים שלו ועוד. נזמין את הילדים להתבונן על העץ ולנסות לרשום אותו בעזרת עיפרון בלבד. אפשרו לילדים להשתמש במחק אם יש צורך, תמיד ניתן לתקן/ לשנות.

ניתן להכין תערוכה של הרישומים של הילדים תחת הכותרת: "רשמתי לי עץ" בהשראת אנה טיכו.

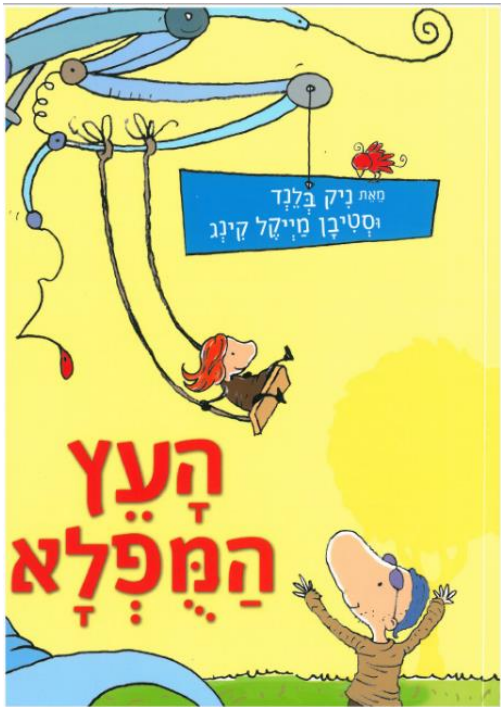
בתום הפעילות אם נותר זמן ניתן להקריא לילדים את הסיפור:

"העץ המופלא"

מאת: ניק בלנד וסטיבן קינג / איור: ניק בלנד וסטיבן קינג

הוצאה: מזרחי מדיה / תרגום לעברית: דבורה בושרי.

קישור לספריית פיג'מה – "העץ המופלא"

אנה טיכו

עץ זית

מתוך האתר של האמן "רן ארט"

כל הזכויות שמורות לרן ארט.

דיוקן של דר' טיכו בעלה של הציירת

כל הזכויות שמורות לאנה טיכו / בעלי הזכויות

פעילות סיום -בואו נתאר ציור

עזרים:

לוח ציור (רק אם יש בצהרון)

מהלך הפעילות:

המובילים יזמינו ילדים המעוניינים להשתתף לפי התור, לחשוב על סיפור שהם מכירים ואוהבים ולתאר לחברים את האיורים שיש בספר, כווננו את הילדים לא לומר את שמו של הספר או את שמות גיבורי הסיפור, אלא רק לתאר את האיורים מטרם של שאר חברי הצהרון לנסות ולנחש איזה סיפור מתואר. אם יש בצהרון לוח, ניתן לאפשר לילדים לגשת ללוח ולצייר בעצמם.

פעילות פתיחה - חיפוש בטבע

עזרים:

מספר אבנים שמצאו המובילים שיש להן צורה מעניינת
שקיות סנדוויצ'ים כמספר הילדים

מהלך הפעילות:

נציג בפני הילדים מספר אבנים עם צורות מעניינות שמזכירות דברים אחרים.
נספר לילדים כי היום אנו אומנים המכינים יצירה מהטבע.
נכין פסל מאבנים.
נזמין את הילדים להסתובב בחצר הצהרון ולאסוף כ-10 אבנים בגדלים שונים
האבן הכי גדולה תהיה בגודל קופסת גפרורים לא יותר.
ניתן לאסוף גם ענפים קטנים / אגוזים / איצטרובלים אבל כולם צרכים להיות קטנים.
כל ילד יאסוף את האבנים לשקית האישית שלו ויניח במגירה האישית שלו.

פעילות העשרה חינוכית - הפסל שלי "אבנים מדברות"

עזרים:

משטחי קרטון קשיח בגודל A4
או מכסים של קופסאות נעליים (לכל ילד)
דבק פלסטי
מכחולים
האבנים שאספתם בחצר

מהלך הפעילות:

נשוחח עם הילדים על אמנות הפיסול.

נשאל את הילדים האם ידוע להם מהו פיסול? איזה חומרים הם מכירים שניתן לפסל איתם?
(חימר, פלסטלינה, דאס, גבס, בטון, עץ, נייר, זכוכית, חול, קרמיקל, אבנים ועוד)
נספר לילדים כי היום ניצור תמונת פיסול (תבליט), נפסל בעזרת אבנים קטנות
המזכירות לנו צורות שונות.

כל הזכויות לתמונה שמורות לאמנית שרית אגיאן

*כל הזכויות שמורות לרותי היאט

נזמין את הילדים אל השולחנות, נחלק את משטחי העבודה וננחה את הילדים לסדר את כל מה שמצאו בטבע על המשטח. לא נמהר לשים את הדבק, אלא רק אחרי שהילדים סידרו את האבנים והחומרים הנוספים בצורה כזו שיצרו מבנה/ דמות כלשהם. לאחר שהיצירה מסודרת לשביעות רצונם של האמנים הצעירים, נזמין אותם למרוח מעט דבק מתחת לאבנים ולקבע את מיקומם על היצירה. הזמינו את הילדים לרשום את שמם. ניתן לסייע לגילאים הצעירים. הניחו את היצירות להתייבש (כ- 24 שעות) ושימרו לתערוכת "קסם האמנות" בתום השבוע השני .

פעילות סיום - "לצייר" את ריקוד העונות

עזרים:

מחשב / רמקולים

סרטון 1 ויולדי - חורף

סרטון 2 ויולדי - קיץ

סרטון 3 ויולדי - סתיו

סרטון 4 ויולדי - אביב

מהלך הפעילות:

נספר לילדים כי אנו עומדים להאזין לארבעה קטעים מוזיקליים מוזיקלי שהלחין המלחין אנטוניו ויולדי. כל יצירה מתארת עונה אחרת והצלילים נותנים את התחושה של העונה המסויימת. נזמין את הילדים להאזין לכל אחד מארבעת הקטעים המוזיקליים ולנסות ולשער איזו עונה מתוארת ומדוע. נזמין את הילדים "להחזיק" בידיים מכחולים דימיוניים ולהצטרף בתנועה בהתאם לאופי המוזיקלי המשתנה. "נצייר" את עונות השנה בעזרת המכחולים הדימיוניים ונניע את הגוף לפי התחושה שהצלילים נותנים לנו.

פעילות פתיחה - על צבעים ורגשות

הכנה מראש:

הדפסה וגזירת הכרטיסיות

(אם תרצו להשתמש בכרטיסיות הרגשות גם בהמשך – מומלץ לניילן)

עזרים:

כרטיסיות בצבעים ורגשות

סלסילה לאיסוף הכרטיסיות לשימוש חוזר.

מהלך הפעילות:

היום נפתח את המפגש כשאנו מזמינים את הילדים

להיות שותפים לבדיקת הנוכחות בצורה ייחודית.

נספר לילדים כי הצבעים לעיתים יכולים ליצג רגשות.

המובילים יפזרו את כרטיסי הצבעים במרחב.

נזמין כל ילד שאנו קוראים בשמו לקחת כרטיסיה בצבע מסוים ולספר בכמה מילים

ב"איזה צבע" הוא מרגיש היום ומהי ההרגשה.

פעילות העשרה חינוכית - ציורי קסם ומדע

הכנה מראש:

3 כוסות קטנות לכל ילד כשבתוך כל כוס טיפת צבע מאכל

מידע למובילים:

היום נשלב מעט מדע ביצירה.

ישנם חומרים שהם הידרופוביים (חומרים שדוחים מים) ביניהם שמן, שעווה וטפולן.

היום נכין ציור שיופיע באורח פלא כאשר הציור מצוייר בחומר דוחה מים (שעווה)

אך הוא בלתי נראה עד שנרטיב את סביבתו.

עזרים:

3 כוסות קטנות לכל ילד (ניתן להשתמש בכוסות נייר או כוסות קינוח קטנות)

1 חבילת צמר גפן (3 עיגולים קטנים לכל ילד)

נר שבת פשוט (ניתן לגזור לשניים או שלושה חלקים ולתת לכל ילד חתיכה קטנה)

3 בקבוקים של צבע מאכל נוזלי בצבעים שונים

כד עם מי ברז למזוג לכוסות

דף בריסטול לבן לכל ילד

מהלך הפעילות:

נספר לילדים כי היום אנו הולכים ליצור יצירה מעניינת עם חומרים שונים.

ניתן לפני תחילת הפעילות על מנת להמחיש להם את תכונות החומרים,

לקחת כוס שקופה ולמלא חצי כוס מים ומול עיניהם של הילדים להוסיף מעט שמן

ולהראות לילדים ששני החומרים אינם מתערבבים.

נחלק לכל ילד את חומרי היצירה (לכל ילד – 3 כוסות עם טיפת צבע מאכל שונה בכל כוס,

דף בריסטול לבן, חתיכת נר שעווה לבן, 3 עיגולי צמר גפן)

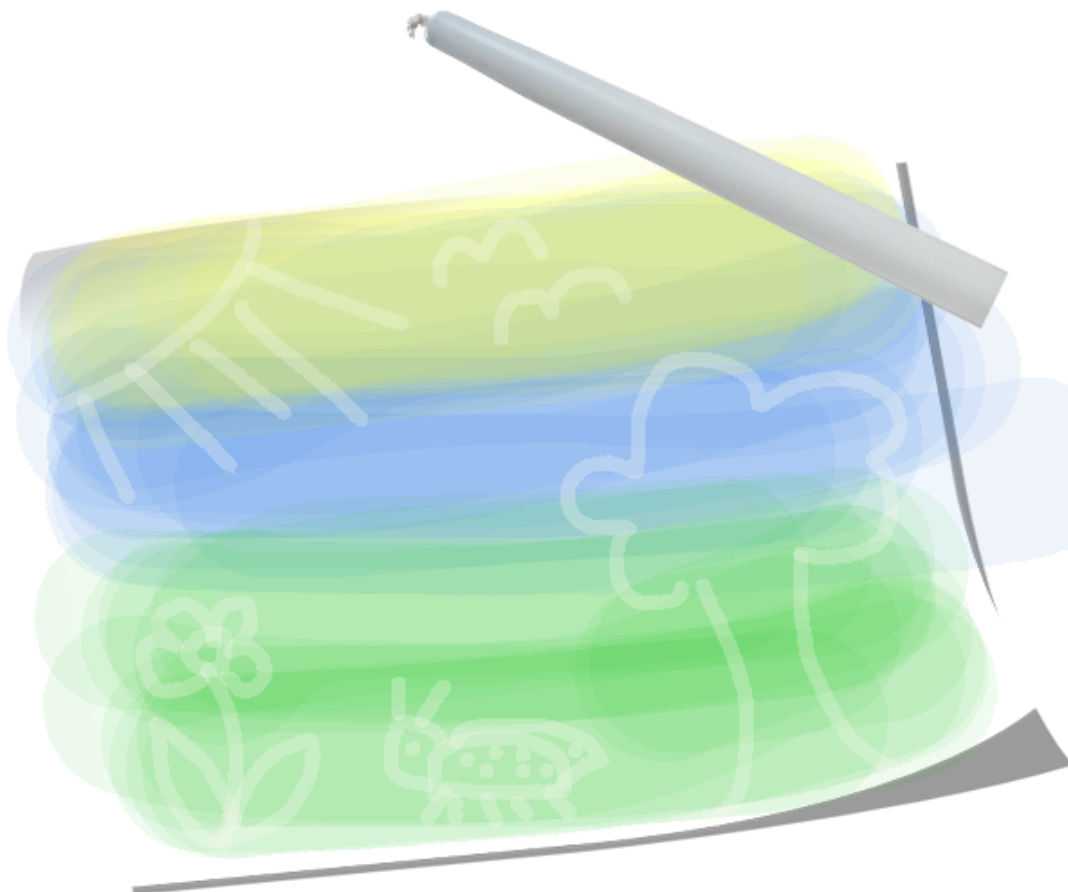
לצעירים ניתן להתחיל מדף הבריסטול והנר ולאחר מכן לחלק את שאר החומרים
בהתאם להתקדמות היצירה.
נזמין את הילדים לצייר ציור חופשי על הדף למרות שהם לא רואים אותו.

נסב את תשומת ליבם של הילדים כי אין רואים את הציור שציירנו בעזרת הנר שעשוי משעווה.
ועתה נגלה את הציור כמו בקסם.

נמזוג מעט מאד מים לכל כוס עם צבעי המאכל,
נזמין את הילדים לטבול בכל כוס לפי הסדר (ועם צמר גפן שונה – אין לערבב ביניהם)
ולמרוח את הצבע.

הדף יתמלא בצבע אך הציורים אותם ציירו בשעווה ישארו יבשים ולא יספגו את הצבע
וכך נוצר לנו ציור נפלא המופיע באורח פלא.

שימרו את היצירות לתערוכת "קסם האמנות" בתום השבוע השני.

פעילות סיום - חידון מוזיקלי שירים בצבעים

עזרים:

מחשב / רמקולים

הפתעה קטנה לזוכה בחידון

שיר מספר 1 – לסבתא ברווזים

מילים: לאה ולדברג לחן: שרה לוי תנאי

שיר מספר 2 – מלפפון ירוק

מילים: לוין קפניס לחן: עממי ביצוע: אלי גורנשטיין

שיר מספר 3 – הדגל שלי הוא כחול ולבן

מילים: יורם טהרלב לחן: אילנה אביטל ביצוע: עדנה לב

שיר מספר 4 – זה לא פשוט להיות כאן ילד

מילים: יערה שבו לחן: מירון מינסטר

ועתה שירים שהצבעים משתמעים מתוך מילות השיר – הצבע לא נאמר במפורש

שיר מספר 5 - רקפת

מילים: לוין קפניס לחן: עממי

שיר מספר 6 – לטיול יצאנו

מילים ולחן: נעמי שמר

שיר מספר 7 - לבנות איש שלג

כל הזכויות שמורות ל DISNEY

שיר מספר 8 - צבי הנינג'ה

מילים: זיו סידי ושרון מלמד לחן: אבנר חודורוב וזיו סידי

שיר מספר 9 - מי רוצה תפוח זהב

מילים ולחן: דתיה בן-דור

מהלך הפעילות:

נערוך חידון מוזיקלי עם מבחר שירים ישראלים מאז ועד היום, שנושא השיר או חלק מהמילים בשיר מתארים צבעים / גוונים על הילדים להיות מרוכזים ולהאזין לצלילי פתיחת השיר. הקפידו לעצור ממש בהתחלה עוד לפני שהמילים מתחילות והילדים ינסו לשיר ולנחש, רק אם אף אחד לא הצליח, המשיכו והשמיעו את תחילת השיר. המובילים ישמיעו בכל פעם התחלה של שיר – הילדים יקשיבו היטב הילד/ה שיאמרו ראשונים את הצבע המסתתר בשיר יזכו ב- 10 נקודות. רישמו את הנקודות על מנת לדעת מי הזוכה בחידון. הזוכים הם הילד/ה שזכו בהכי הרבה נקודות. מומלץ להעניק לכל המשתתפים ציון לשבח.

אגנים ישראלים

שבוע שני

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
מה נעלם?	הרוח נושבת	לספור כבשים	"פיצ'פקס" חנוך פיבן	יוגלה ענני נוצות ומשאלות	מפגש פתיחה
ארוחת צוהריים					
אמנות אקולוגית	"השתקפות"	"צייר לי בבשה"	נוצה סגולה	"סיפור בצבעים"	פעילות העשרה חינוכית
תערוכת "קסם האמנות"	חם קר בצלילים	התצורף שלי	הנוצה המעופפת	תופסת צבעים	מפגש סיום

פעילות פתיחה – יוגלה "ענני נוצה ומשאלות"

מידע למובילים:

לפעילות זו יש להיערך מראש. התבוננו בדוגמה המצורפת בעזרת דבק האיזולירבנד "ציירו" כחמישה עננים גדולים על פני כל המרחב.

עזרים:

דבק איזולירבנד

פתיח יוגלה

קישור – היצירה "עננים" מאת דביסי

מהלך הפעילות:

נשמיע את הפתיח של יוגלה ונזמין את הילדים למפגש. כעת נשמיע את היצירה "עננים" מאת המלחין דביסי ונזמין את הילדים להסתובב בשקט סביב העננים. נכבה את האור במרחב, נשמיע את מוסיקת המים הנעימה ונזמין את הילדים לשבת סביב העננים ולעצום עיניים. ננחה את הילדים לשבת סביב העננים כאשר כאשר אנו מעט רחוקים והרגליים לא נכנסות לתוך הענן.

המובילים ינחו את הילדים בקול נינוח ונעים להרים את שתי הידיים גבוה מעל הראש לשאוף הרבה אוויר פנימה, להחזיק אותו בפנים ואט אט להתכוּפף עם הידיים מתוחות גבוה ונוטות קדימה, להוציא אוויר לאט ולנסות לגעת בקצות אצבעות הרגליים. נבצע את התרגיל הזה פעמיים.

בקול שקט ורגוע נזמין את הילדים לשכב אחורנית על הגב בזהירות להניח את הראש ולמתוח את שתי הידיים אל מעבר לראש.

הנחו את הילדים בקול רגוע למתוח ולהרפות בכל פעם איבר שונה בגוף, כפות ידיים, כפות הרגליים, בטן, כתפיים, צוואר, לשאוף (לקחת אוויר דרך האף) להחזיק בבטן ולהוציא את האוויר אט אט. נקריא בשקט את שמות הילדים, כשישמעו את שמם יפקחו עיניים יקומו לאט וישבו למקום.

פעילות העשרה חינוכית - סיפור בצבעים

"מעשה במלך אחד והרבה צבעים" / דתיה בן דור

איורים: נדיה עדינה רוד

עזרים:

קישור לסיפור "מעשה במלך אחד והרבה צבעים"

אביזרים להצגת הסיפור – כתר של מלך (רצוי זהב), גלימות בצבעים (יכול להיות אלבד, רצוי בד), מאכלי משחק (ירקות פירות ביצים לחם וכדומה).

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים לשבת במפגש.

אם יש לכם בצהרון ספרייה, (שטיחים, פופים וכדו')

יהיה נחמד להקשיב לסיפור באווירה קצת אחרת.

נשמיע לילדים את הסיפור.

בתום הסיפור נפתח בשיח עם הילדים בשאלה:

מה מסופר בסיפור? נתאר יחד עם הילדים מה קרה בסיפור

המלך בסיפור העדיף ארוחה בכל הצבעים, מה אתם הייתם מעדיפים? נקשיב לתשובותיהם ונשאל – מה לגבי דברים אחרים:

ציור בצבע אחד או בהרבה צבעים?

ירקות ופירות בצבע אחד או בהרבה צבעים?

טושים בצבע אחד או בהרבה צבעים?

בקשו מהילדים להעלות את השאלה בתחומים נוספים (בגדים, חברים, משחקים, ספרים ועוד)

כעת נשמיע שוב את הסיפור.

אם תרצו תוכלו בפעם השנייה להציג ביחד עם הילדים את הסיפור בעזרת האביזרים

או לחלופין להשמיע שוב את הסיפור כשהילדים יושבים סביב שולחנות ומציירים את החדר הסודי

שנמצא בקצה הארמון בו ניתן לערבב את כל הצבעים.

פעילות סיום - תופסת צבעים

ניתן לשחק את המשחק בחצר הצהרון או במרחב.

מהלך הפעילות:

המובילים יתחילו את המשחק או יבחרו את הילד הראשון שיהיה התופס ויתחיל.

התופס אומר שם של צבע. כדי לא להתפס הילדים צריכים למצוא בזריזות

את הצבע שנאמר ולגעת בצבע הזה.

ילד שנתפס הופך לתופס ואומר צבע אחר.

פעילות פתיחה - "פיצ'פקס" חנוך פיבן

הכנה מראש:

ליום זה נבקש מהילדים מראש להביא צעצועי ביצת קינדר ו"פיצ'פקס" קטנים שאין צורך בהם בבית. (כפתורים, חלקי משחקים, ברגים, גלילי חוטים, סוללות ישנות ועוד)

מידע למובילים:

חנוך פיבן הוא אמן ומאייר ישראלי.

פיבן מרכיב את דמויותיו על ידי יצירת אסמבלאז' ממגוון חומרים וחפצים המוכרים מחיי היומיום. הדמויות שהוא יוצר משתמשות במרכיביה כנושאי משמעות, המתווים יחד את המסר שברצונו להעביר ביצירה.

עבודותיו היקנו לו גם בישראל מעמד של אמן ייחודי בעל אמירה יוצאת דופן ומקורית על המציאות החברתית והפוליטית בישראל.

עזרים:

יצירות של האמן חנוך פיבן מצורפות כאן

מהלך הפעילות:

נספר לילדים כי השבוע נכיר כמה אמנים ישראליים שלכל אחד מהם סגנון מיוחד משלו. נראה לילדים תמונה של יצירה של חנוך פיבן ובקש מהילדים להתבונן היטב ולומר ממה הם חושבים שהיצירה עשויה.

נספר בכמה מילים על האמן -

חנוך פיבן הוא אמן ומאייר ישראלי.

פיבן משתמש בחפצים קטנים ובעזרתם יוצר פרצופים שונים. נראה לילדים מספר יצירות של האמן.

קישור לדף היצירות באינטרנט.

מצורפות כמה מיצירותיו כאן.

כל הזכויות שמורות לחנוך פיבן

פעילות העשרה חינוכית - נוצה סגולה

חנוך פיבן

עזרים:

הספר "נוצה סגולה"
אם אין באפשרותכם להשיג את הספר מצורף
קישור לסיפור – נוצה סגולה
(מומלץ למובילים להקשיב לסיפור לפני הפעילות)
מחשב / רמקולים
נוצה סגולה
משטחי בריסטול קשיח לכל ילד
דבק פלסטי בקעריות
מכחולים
"חפצים קטנים" פיצ'פקס" שהילדים הביאו.

מהלך הפעילות:

נקריא / נשמיע לילדים את הסיפור.
נקרא את הסיפור לאט ונקפיד על החרוזים.
החביאו בכיסכם / מאחורי גבכם את הנוצה הסגולה המוחשית אותה תכינו מראש
על מנת שתוכלו לשלוף אותה בתום הסיפור.
בסיפור נוצה סגולה משולבות יצירות נפלאות של האמן העשויות מחפצים שונים.
בתום הסיפור נזמין את הילדים לשבת מסביב לשולחנות היצירה,
נחלק לכל ילד את משטח היצירה (רצוי שיהיה בריסטול קשיח)
נכין על השולחנות קעריות עם דבק פלסטי ומכחולים קטנים
ונזמין את הילדים לתכנן את היצירה שלהם מראש על ידי הנחה של החפצים הקטנטנים בצורת פנים
על משטח העבודה ורק כשהם מרוצים מהיצירה להשתמש מעט דבק על מנת להדביק את החפצים
למקומם.

שימרו את היצירות על מנת להציגן בתערוכת "קסם האמנות".

פעילות סיום - הנוצה המעופפת

עזרים:

4 נוצות בצבעים שונים

דבק סלוטייפ צבעוני דק

מהלך הפעילות:

המובילים יסמנו על הארץ 4 מסלולים בעזרת הסלוטייפ ויניחו נוצה צבעונית בראש כל מסלול. נשחק משחק משעשע בו המובילים יזמינו בכל פעם ארבעה ילדים שונים שיתחרו ביניהם להביא את הנוצה שלהם לקו הסיום רק בעזרת נשיפה. עליהם לנסות לא לצאת מהמסלול שלהם ושהנוצה שלהם תגיע ראשונה לקו הסיום. נחליף בכל תור את המתחרים ולאחר שכולם השתתפו נערוך שוב תחרות בין המנצחים.

פעילות פתיחה - "לספור כבשים"

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור ליצירה "מחול הרוחות הטובות" מאת גלוק

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים לשבת על הארץ במרחב ולהאזין למוזיקה (נקפיד על עוצמה נמוכה) ותוך כדי נקריא בקול רך ונעים:

"בואו נשב ישיבה נוחה. אפשר ישיבה מזרחית, או כל ישיבה אחרת שנוחה לכם. נדמיין שהראש שלנו נמתח למעלה לתקרה, נשב זקוף. נעצום עיניים. נמלא את הריאות באוויר דרך האף, ונדמיין איך כל האויר נכנס לגוף שלנו כמו אור לתוך הריאות, נמלא את הבטן, ויוצא דרך הפה החוצה לאט לאט לאט (מוציאים אוויר... ששש.....). עוד שתי נשימות כאלה - פנימה, והחוצה.

בנשימה הבאה בואו נדמיין שאנחנו מטיילים למקום ממש בטוח ונעים שאנחנו בוחרים. אולי זה בטבע, אולי זה במקום מיוחד ואהוב שאנחנו רוצים להיות בו.

נסו לחשוב- מי שם איתכם? אולי אנחנו לבד? איזה צלילים יש במקום הזה בדמיון?
איזה אור יש שם? או שאולי זה חשוק? באו ננסה להקשיב לצלילים שיש סביב.
אולי אלה צלילים רחוקים, אולי הם קרובים, אולי אלה קולות של משהו טבעי כמו מים או רוח או חיות
ואולי אלה קולות של אנשים שמדברים או נושמים?

בואו נדמיין שדה רחב ידיים, שדה שמטיילות בו כבשים?
נסו לדמיין באיזה צבע הכבשים? האם הן לבושות? האם הן מחייכות?
האם הכבשים האלה הן אמיתיות או דמיוניות?

בואו ניקח שוב נשימות עמוקות מהאף, אחת, שתיים, שלוש.
בנשימה הבאה נחזור מהמקום הדמיוני לכאן לצהרון, לאט לאט, בקצב שמתאים לנו בלב.
מי שסיים לדמיין- מוזמן לפקוח עיניים בזמן שנוח לו"
המובילים יחכו שכולם יפקחו עיניים, יחייכו ויברכו את הילדים לשלום.

פעילות העשרה חינוכית - "צייר לי כבשה"

מנשה קדישמן

הכנה מראש:

A3 - הדפסת דפי הכבשים לכל ילד

מידע למובילים:

מנשה קדישמן היה צייר ופסל ישראלי, חתן פרס ישראל בתחום הפיסול.
בפסליו הוא נהג להשתמש בברזל ובחומרים נוספים כדי ליצור אמנות סביבתית.
בתחילתה, בשנות ה-60, נהג לפסל בסגנון מופשט על ידי שימוש בצורות גאומטריות חדות,
ובהמשך פיסל גם פסלים פחות מופשטים, בהם "עקדת יצחק", פסל רחוב עשוי פלדת קורטן
שנמצא בתל אביב מול מוזיאון תל אביב ובניין בית המשפט.

פסל הרחוב שלו **"התרוממות"** עשוי פלדה וגובהו 15 מטר.

הפסל נמצא בסמוך לבית תיאטרון "הבימה" בתל אביב
והוא סימן היכר בולט של סביבתו.

קדישמן התפרסם גם בציורי דיוקנאות הכבשים הצבעוניים שלו,
אותם החל לצייר בשנת 1995, מאז יצר אלפי דיוקנאות מסדרה זו.

עזרים:

קישור למגוון עבודות של האמן שניתן להראות לילדים

ציור בסיס של פנים של כבשה להדפסה לכל הילדים
אם יש לכם אפשרות להדפיס/לצייר על דף A3 בהחלט מומלץ.
צבעים / צבעי פנדה / צבעי גואש להחלטתכם.

מהלך הפעילות:

נספר לילדים בכמה מילים על הצייר והפסל מנשה קדישמן.
כל הזכויות שמורות למנשה קדישמן/ בעלי הזכויות.

מבחר מיצירותיו של האמן.

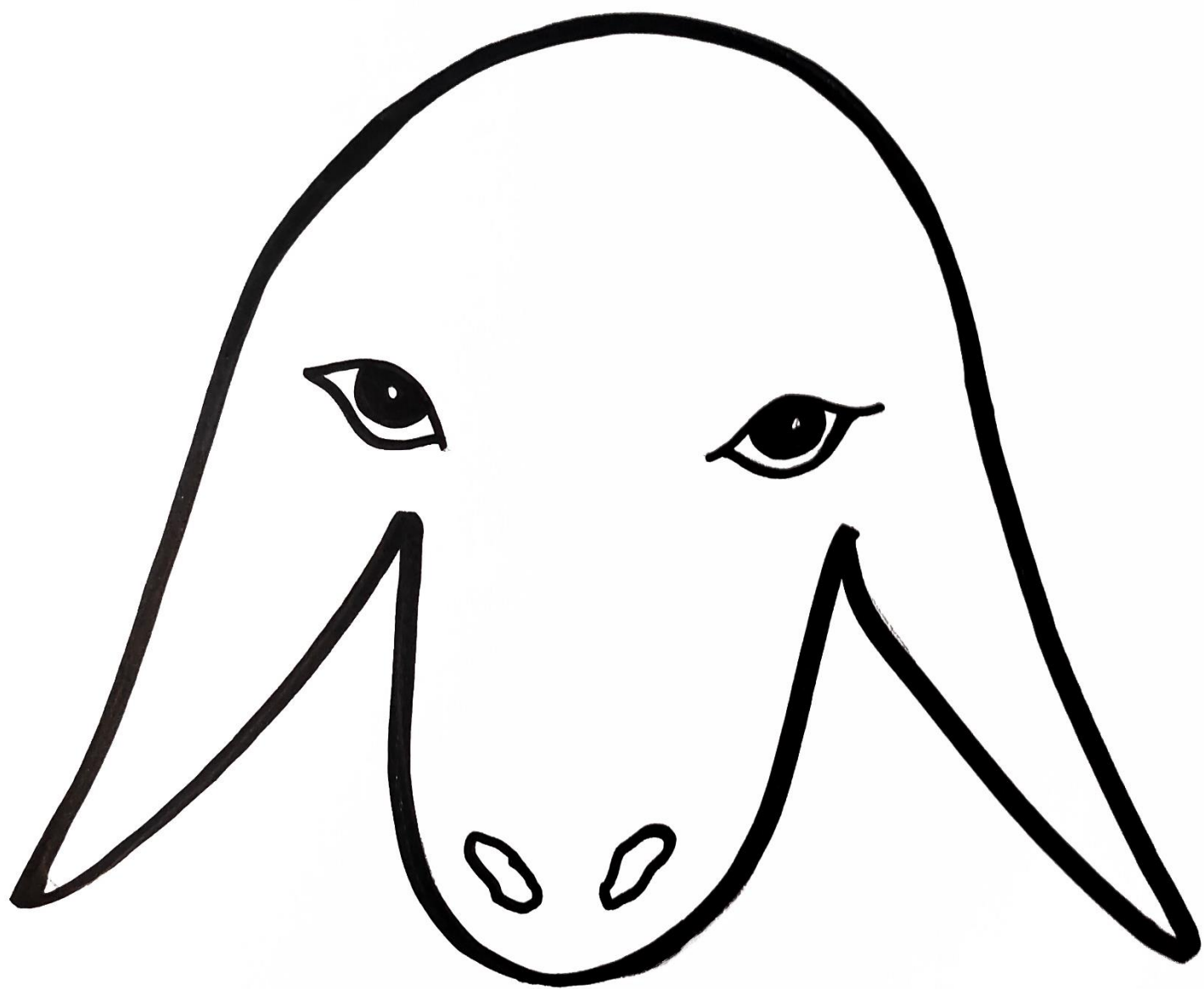
נספר כי הוא אהב מאד לפסל פסלים ענקיים שאותם מציבים ברחובות
והציורים שלו היו מאד מיוחדים וצבעוניים
הוא אהב במיוחד לצייר.... כבשים.

עבודותיו התפרסמו מאד והוצגו בהרבה תערוכות מיוחדות.

היום נכין יצירה בעקבות האמן מנשה קדישמן אבל לא נעתיק מאף יצירה אלא נקשט אותה כרצוננו.

נאפשר לילדים להתבונן ביצירותיו השונות של קדישמן כדי להתרשם מהסיגנון ואחר כך נזמין אותם
ליצור את יצירת הכבשה שלהם מבלי להתבונן ביצירות על מנת שישתמשו בדימיון שלהם.

שימרו את היצירות להצגה בתערוכה " קסם האמנות" בסוף השבוע.

פעילות סיום - התצרף שלי

מידע למובילים:

פאזל (בעברית: תִּצְרֵף) הוא משחק לוח חידה דו-ממדי או תלת-ממדי המורכב מחלקים קטנים אשר מתחברים אחד לשני. פאזלים דו-ממדיים יוצרים תמונה שהיא ציור או תצלום. רוב הפאזלים הם תמונות נוף, מבנים או ציורים של ציירים מפורסמים.

עזרים:

מחשב / רמקולים
בריסטול לבן גדול
טושים
מספרים
טוש שחור

מהלך הפעילות:

נניח במרכז המפגש בריסטול לבן גדול ונצייר עליו את פניה של הכבשה של קדישמן בגדול על כל הבריסטול ומסביב נסמן חלקים נוספים. (ראו דוגמה – זה לא חייב להיות מדויק)
נזמין בכל פעם שישה ילדים לצבוע חלקים מהכבשה כרצונם. כל קבוצה מקבלת זמן קצוב לפי השיר שנשמיע בכל פעם שיתחילו לצבוע.
כשהכבשה מוכנה המובילים "יחלקו" את הציור לחלקים בעזרת הטוש השחור ויגזרו את החלקים.
היפכו וערבבו את החלקים והזמינו קבוצות ילדים לפי הסדר לנסות ולהרכיב את הפאזל.

פעילות פתיחה - "הרוח נושבת"

מהלך הפעילות:

הילדים יושבים במעגל על הכסאות.

המובילים יכריזו "הרוח נושבת ומעיפה את כל מי שלובש חולצה אדומה"

כל הילדים שלובשים חולצה אדומה קמים ומחליפים כיסאות.

אימרו עוד כמה משפטים כאשר את בוחרים צבעים של לבוש שאתם רואים בצהרון.

אפשרו גם לילדים להכריז לפי התור –

עודדו אותם לבחור גם בגוונים מיוחדים כמו:

"הרוח נושבת ומעיפה את כל הילדים שנועלים נעליים בגוני אפרסק"

"הרוח נושבת ומעיפה את כל הילדים שיש להם שיער בצבע זהוב"

וכך הלאה.

פעילות העשרה חינוכית - השתקפות

מידע למובילים:

אמנים רבים מציירים ציורי נוף שונים אשר משתקפים בתוך מים. אמנית ישראלית בשם יוספה נויהאוזר ציירה ציור מיוחד של עצים צבעוניים המשתקפים במים. הציור מצויר בצבעי אקריל אך אנו נשתמש היום בצבעי פנדה במגוון צבעים.

כל הזכויות שמורות ליוספה נויהאוזר

עזרים:

דף בריסטול לבן לכל ילד

צבעי פנדה

עפרונות

מהלך הפעילות:

נראה לילדים את ציורה המיוחד "השתקפות" של האמנית יוספה נויהאוזר. נשאל אותם האם הם רואים מים בציור? הקשו ושאלו כיצד הם יודעים שאלו הם מים? הרי הם צבעוניים כיצד זה יתכן? נגיע למסקנה כי מכיוון שאנו רואים את ההשתקפות של העצים אנו מניחים כי יש שם מים. היום נלמד כיצד נוכל לצייר וליצור בעצמנו השתקפות מיוחדת בציור שלנו.

נחלק לילדים את דפי הבריסטול וננחה אותם לקפל את הדף לחצי לאורכו. סימן הקיפול שבאמצע יסמן לנו כי עלינו לצייר את מה שנרצה רק בחלק העליון של הדף. ולאחר מכן לאחר שהציור מוכן, ננחה את הילדים לקפל שוב את הדף לפי אותו סימן קיפול ובעזרת צידו השני של העיפרון לסמן פסים רבים בחוזקה על כל הציור שלהם (מהצד השני כמובן) כאשר נפתח את הציור נוכל לראות שהפרטים בציור שציירו עברו לצידו התחתון של הדף ונראים כהשתקפות בתוך המים. ניתן לחזור ולקפל את הדף ולעבור שוב במקומות שהציור לא עבר לגמרי.

שימרו את יצירת ההשתקפות לתערוכת "קסם האמנות" בסוף השבוע.

פעילות סיום - "חם קר בצלילים"

עזרים:

כלי הקשה

מהלך הפעילות:

נפתח במשחק משעשע בליווי מוזיקלי.
המובילים מזמינים בכל פעם 5 ילדים מתנדבים המעוניינים לשחק במשחק חם קר, אך הפעם נשחק אותו בעזרת מוזיקה.
נבקש מהילדים לצאת מהחדר והמובילים יבחרו ביחד עם הילדים הנותרים בחדר חפץ כלשהו, אין צורך להחביא אותו, פשוט לדעת מהו.
נזכיר לילדים כי אנו לא עוזרים במילים, אלא רק נותנים רמזים בעזרת תיפוף חזק או חלש על הברכיים.
המובילים יזמינו בחזרה לחדר את חמשת הילדים ויאמרו להם כי ילדי הצהרון בחרו חפץ מסויים שנמצא בצהרון והמשימה שלהם היא לגלות מהו החפץ רק עפ"י הרמזים המוזיקליים.
כאשר התיפוף על הברכיים מתחזק – זה סימן שאתם מתקרבים.
כאשר התיפוף על הברכיים חלש – זה סימן שאתם מתרחקים.
בואו נצא לדרך.
נחליף בין החברים שמעוניינים להשתתף.

פעילות פתיחה - מה נעלם

עזרים:

8 חפצים שונים אותם ניתן למחזר – קופסת קרטון, פחית שתייה, קופסת גבינה, בקבוק פלסטיק וכדו'.

מהלך הפעילות:

המובילים יניחו על הארץ מול הילדים את כל החפצים בשורה.

המובילים יזמינו ילד מתנדב לצאת מהחדר ויוציאו חפץ אחד מתוך שורת החפצים.

כשהילד מוזמן לחזור לחדר עליו לנחש איזה חפץ נעלם.

פעילות העשרה חינוכית - אמנות אקולוגית

הדס איצקוביץ

הכנה מראש:

נבקש מהילדים לאסוף ולהביא לצהרון מוצרים שונים שנוכל להשתמש בהם ליצירה כגון: בקבוקים, פחיות, כוסות, עטיפות מוצרים שונות, קופסאות קרטון קטנות, קופסאות גבינה ועוד.

מידע למובילים:

הדס איצקוביץ היא מעצבת תעשייתית, אמנית פסלת, יוצרת בתחום האמנות האקולוגית, בז'אנר האמנות הסביבתית. בנוסף לעבודה האמנותית, היא מרצה ומדריכה בתחומי האמנות האקולוגית, מיחזור ושמירת הסביבה. איצקוביץ התפרסמה בעקבות עבודותיה העוסקות בתחום העלאת המודעות הסביבתית לנושא השימוש החוזר והמודעות הסביבתית לנושא המיחזור.

הדס איצקוביץ תכננה וביצעה יצירה בשם "פתח לתקוות העולם", עבור שעת כדור הארץ העולמית בישראל. הפרויקט הוזמן על ידי עיריית פתח תקווה בשיתוף המשרד להגנת הסביבה. הפרויקט כלל מיצב של כדור הארץ בגובה ארבעה מטרים, שנבנה באמצעות 5,370 בקבוקים משומשים; הפסל ממוקם באופן קבוע מול בניין עיריית פתח תקווה, במטרה להעלות את חשיבות המיחזור בתודעתם של תושבי העיר.

כל הזכויות שמורות להדס איצקוביץ

עזרים:

חומרי מיחזור שונים
מספריים
שדכן לשימוש המובילים
דבק חם לשימוש המובילים.

מהלך הפעילות:

נספר לילדים על האמנית הדס איצקוביץ שיוצרת מייצגים ופסלים מיוחדים שמעבירים מסר חשוב. הדס עובדת עם חומרים שונים כגון נייר, בד, פלסטיק, חימר ועוד. נראה לילדים את התמונה של הפסל המיוחד שיצרה הדס מ – 5,370 בקבוקי פלסטיק משומשים.

נניח את כל חומרי היצירה במרכז ונזמין את הילדים לפי הסדר לבחור 6-10 חלקים וליצור מהם פסל ייחודי.

ניתן לפסל ביחיד או בזוגות, אפשרו לילדים לבחור וביחד ליצור. מכיוון שהתערוכה שלנו מתקיימת היום, המובילים יסייעו לילדים לחבר את כל חלקי היצירה בעזרת שדכן ודבק חם.

פעילות סיום - תערוכת קסם האמנות 1

הגיע סוף השבוע בו הכרנו אמנים שונים ויצירות מעניינות.

נכין את הצהרון עם שולחנות עטופים ברקע חלק ונניח עליהם את היצירות המופלאות שיצרו הילדים בשבועיים האחרונים.

נזמין את בני המשפחה לצפות בתערוכה המופלאה.

המובילים יכינו שלט: תערוכת "קסם האמנות" של ילדי צהרון.....

ניתן להכין שלטים ליד סוגי היצירות

על מנת לשייך אותן לאמן או לסוג היצירה שלמדנו עליהם.

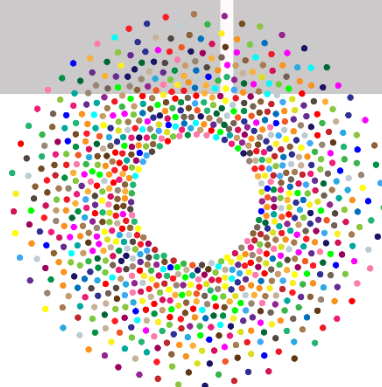
אננים מרחבי העולם

שבוע שלישי

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
מרגישים בצבע	משפחות צבעים	הלו, מי שם?	רגש בתנועה	יוגלה מנחי גוף	מפגש פתיחה

ארוחת צוהריים

משחקים בפיקאסו	יאו קוסמה	לצייר קומיקס	מציירים בעיגולים וסילי קנדינצקי	דמויות בצבע קית' הרינג	פעילות העשרה חינוכית
תערוכת "קסם האמנות"	מסירות צבעים	אנחנו הפסלים	מי קורא לי?	1,2,3 דג מלוח	מפגש סיום

פעילות פתיחה - יוג'לה מנחי גוף

עזרים:

מחשב / רמקולים

פתיח יוג'לה

מוסיקת רקע נעימה לפעילות

מהלך הפעילות:

נשמיע את נעימת הפתיחה של יוג'לה
נזמין את הילדים לשבת על הארץ ליד הכסאות שלהם, הילדים יניחו את שתי הידיים משולבות
על מושב הכסא ויניחו את הראש על הידיים.

מפגש "יוג'לה" יפתח בתרגיל "שלוש, שתיים, אחת..." (משך הפתיח 3 דק')
הנחו את הילדים לבצע את התנועות כאשר אתם משתמשים בקול רך ושקט.

"שלוש" - הילדים ינשמו בזמנם החופשי 3 נשימות איטיות ועמוקות מאד,
כאשר אחרי כל שאיפת (הכנסת) אוויר דרך האף, נעצור את הנשימה
ונספור בלב עד שלוש ואז אט אט נוציא את האוויר.

"שתיים" - עדיין עם עיניים עצומות הילדים יקחו נשימה עמוקה וימתחו את שתי הידיים
למעלה לצדי האוזניים ויספרו לאט עד שתיים, יורידו את הידיים באיטיות ויקחו שתי
נשימות עמוקות.

"אחת" - ניקח נשימה עמוקה נושיט את שתי הידיים ו"נחבק" את עצמנו חיבוק חזק
כאשר הגוף מעט מתקפל מטה.

בתום 3 דק' של נשימות ומתיחות,
נזמין את הילדים להתפרש במרחב, הזמינו בכל פעם הילדים אחרים שמעוניינים להדגים
תנועת מתיחה שהם בוחרים. לפני כל תנועה הנחו את הילדים לקחת נשימה עמוקה
ואז להדגים את התנועה הנבחרת, שאר החברים יחקו את התנועה כשהם לא שוכחים לנשום לפני כן.

יוג'לה יסתיים לרוב בישיבה מזרחית על הארץ,
גב זקוף, עיניים עצומות וחמש נשימות עמוקות.

פעילות העשרה חינוכית - קית' הרינג - דמויות בצבע

מידע למובילים:

קית' הרינג התעניין באמנות כבר מגיל צעיר. בגיל 17 למד עיצוב גרפי למשך שנתיים בבית ספר לאמנות מקצועית. בגיל 19 עבר לניו יורק שם הושפע מאמנות הגראפיטי ולמד בבית ספר לאמנות חזותית.

הציבור הבחין בעבודותיו לראשונה כאשר צייר את ציורי הגיר שלו במעברים התת-קרקעיים בניו יורק ותערוכתו צולמה על ידי הצלם צ'נג וונג צ'י. שייך הרינג לזרם באמנות העכשווית שתפס תאוצה והגיע לשיאו בשנות השמונים ונקרא "פופ ארט".

הכנה מראש:

ניתן להדפיס בצבע את הציור המצורף על מנת להראות לילדים מקרוב ולתלות בצהרון.

עזרים:

יצירה של קית' הרינג מודפסת בצבע
מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לסרטון של הדמויות מונפשות

דפי צביעה

טושים צבעוניים

קישור למבחר יצירות של האמן בגוגל

מהלך הפעילות:

נראה לילדים כמה מיצירותיו של קית' הרינג ונשאל את הילדים מה הם רואים. בקשו מהם לחוות דיעה על הצורות והצבעים, לספר כיצד התמונות/דמויות גורמות להם להרגיש. נזמין ילדים שמעוניינים לנסות ולחקות את תנועות הדמויות השונות. הקרינו לילדים (אם יש באפשרותכם) את הסרטון המצורף – אנימציה מונפשת של הדמויות. אתם מוזמנים להזמין את הילדים לרקוד לפי תנועות הדמויות בסרטון. ("החברים הכי טובים" ו"אנשים רוקדים")

נחלק לילדים שמעוניינים לצבוע יצירה של קית' הרינג כרצונם את דפי הצביעה. הזכירו לילדים לרשום את שמם על היצירה. ניתן להדביק את היצירות על דפי בריסטול צבעוניים שיהוו מסגרת לציורים לתלייה בצהרון. שימרו את היצירות לתערוכת "קסם האמנות" בסוף השבוע.

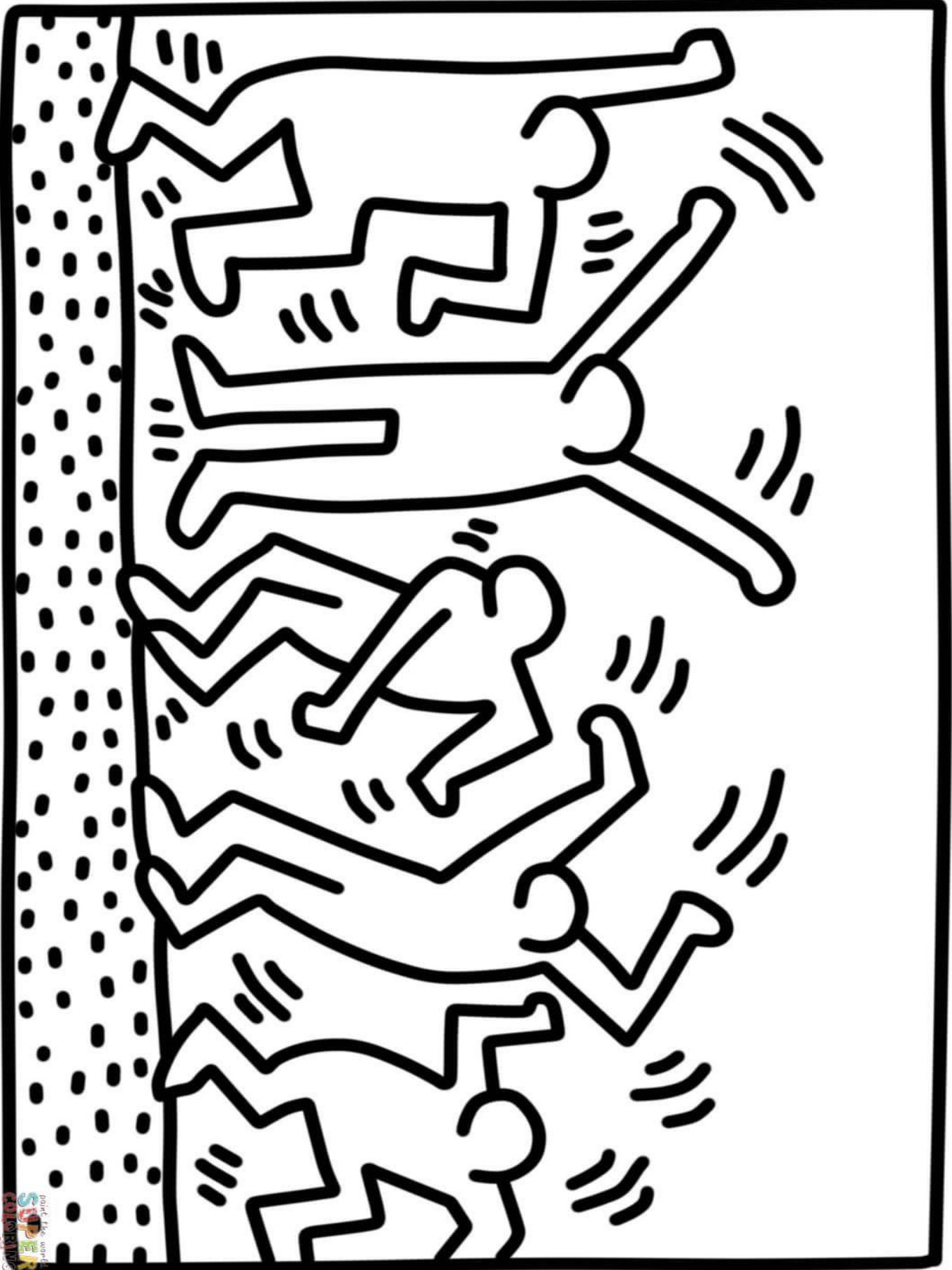

כל הזכויות שמורות לקית' הרינג / בעלי הזכויות

יצירתו של
קית' הרינג –
"עיר האושר"

פעילות סיום - 1,2,3, דג מלוח

מהלך הפעילות:

המובילים בוחרים ילד מתנדב להיות "הדג המלוח".
הילד הנבחר עומד צמוד לקיר או קו דמיוני, שאר המשתתפים עומדים במרחק כ-10 מטר ממנו, מאחורי קו קבוע מראש. ה"דג המלוח" מסתובב עם הגב למשתתפים, קורא במהירות "1, 2, 3 דג מלוח", ומסתובב חזרה אל המשתתפים.
בזמן שהוא קורא, יתר הילדים מתקדמים לעברו. כאשר הוא פוקח עיניים הם קופאים במקום.
אם ה"דג המלוח" רואה מישהו זז, הוא פוקד עליו לחזור לקו התחלה.
מטרתם של שאר הילדים להגיע אל ה"דג המלוח" ולגעת בקיר לידו הוא עומד.
בזמן המשחק כאשר הילדים "קופאים" במקומם, ה"דג המלוח" ניגש למספר ילדים שבחר, ומנסה להצחיק אותם (אסור לו לגעת בהם). אם משתתף זז או צחק הוא חוזר לקו ההתחלה המסומן.

פעילות פתיחה - רגש בתנועה

מהלך הפעילות:

משחק המעודד פיתוח יכולת התבטאות ללא מילים.
המובילים יחלקו את הילדים לשתי קבוצות.
בוחרים משתתף מקבוצה אחת, לוחשים לו באוזן רגש מסויים.
על הילד להביע את הרגש הזה רק בתנועה בלי קולות בכלל ובלי אביזרים.
הקבוצה השנייה צריכה לזהות את הרגש.
זיהו? זכו! לא זיהו? הנקודה עוברת לקבוצה השנייה.
משתתף שישמיע קול נפסל.

פעילות העשרה חינוכית

וסילי קנדינסקי - מציירים בעיגולים

מידע למובילים:

וסילי קנדינסקי היה צייר רוסי ותאורטיקן של האמנות.

הוא נחשב לאחד הציירים המפורסמים

במאה ה-20 ומפורצי הדרך בציור המופשט.

ציוריו המוקדמים הושפעו מתנועת האקספרסיוניזם באמנות. הנושאים שבחר היו קשורים לתרבות הרוסית וציורו במשיכות מכחול עזות ובצבעים כהים.

כשהתחיל לצייר ציורים מופשטים (ציורים שאינם ברורים לזיהוי), יצר סדרת ציורים שכינה 'קומפוזיציה' ובה הפשטה של הנוף לכדי צורות חופשיות נטולות כל משמעות. בתמונותיו המופשטות הראשונות, צייר יצירות רבות עם עיגולים בגדלים וצבעים שונים.

עזרים:

יצירות לדוגמה של האמן.

ניתן להדפיס או להראות מתוך התוכנית.

בריסטולים לבנים גדולים (בריסטול אחד לכל שישה ילדים)

טושים / צבעי פנדה / צבעי גואש לבחירתכם

טושים שחורים

מהלך הפעילות:

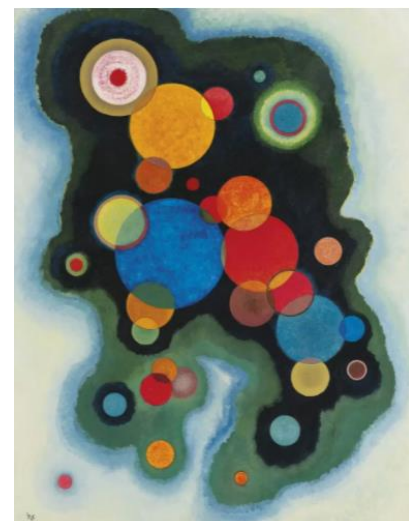
נציג בפני הילדים 2 יצירות לדוגמה של האמן ונספר שנולד ברוסיה ואהב לצייר מגיל צעיר.

הוא אהב לצייר ציורים לא מוגדרים ומאד צבעוניים.

הוא השתמש הרבה ביצירות שלו בכל מיני צורות גאומטריות.

נשאל את הילדים איזה צורות אנחנו מכירים?

ריבוע, משולש, מלבן, עיגול, מחומש, מתומן ועוד. (שוחחו רק על צורות שהילדים מכירים לפי הגיל)

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה (עד שישה ילדים מסביב לכל שולחן)
הפעם ניצור יצירה משותפת בהשראתו של האמן קנדינצקי.

ענן העיגולים של קנדינצקי.

המובילים יניחו בריסטול לבן גדול על כל שולחן.

נחלק לכל ילד כוס חד פעמית וטוש שחור.

נשוחח וניזכר בקצרה עם הילדים על עירבובי הצבעים וכיצד נולדים צבעים חדשים.

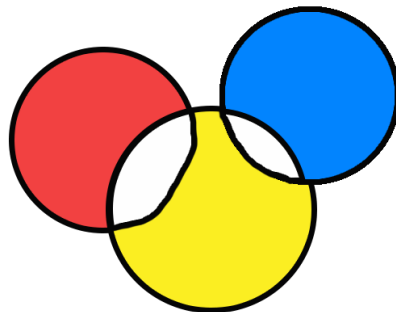
המובילים יציירו בעזרת טוש שחור ענן גדול על כל הבריסטול.

נזמין את הילדים לסמן בעזרת שני צידי הכוס (גדלים שונים) על גבי הבריסטול (רק בתוך הענן)

כאשר חלקם של העיגולים עולים האחד על השני בקצוות. (ראו דוגמה)

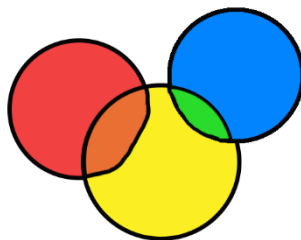
כשכל העיגולים מסומנים, נזמין את הילדים לצבוע רק את החלקים של העיגולים

שלא משתלבים עם חלק אחר. לדוגמה:

כאשר סיימו הילדים לצבוע את החלקים השלמים של העיגולים,

נבקש מהם לחשוב איזה צבע נוצר או משתלב בין חלקי הצבעים ולמלא את החלקים המחוברים.

כשהילדים מסיימים את היצירה המובילים יגזרו את הענן מתוך הבריסטול.

היצירה המיוחדת שלנו מוכנה.

ניתן לתלות בצהרון וכמו כן להציג בתערוכה בסוף השבוע.

היצירות המשותפות נשארות בצהרון לקישוט.

פעילות סיום - "מי קורא לי"?

נסיים את היום בפעילות ספורטיבית בחצר.

עזרים:

כדור

מהלך הפעילות:

"מי קורא לי" הוא משחק מהנה גם פיזי וגם מחשבתי.

ילד אחד אוחז בכדור וכל השאר עומדים סביבו,

עליו לזרוק את הכדור גבוה לאוויר ולומר שם של ילד/ה אחרים,

רק הילד/ה שקראו בשמם חייב לתפוס את הכדור בשתי ידיים מבלי שיגע ברצפה.

אם הם הצליחו הם זורקים שוב למעלה גבוה וקוראים בשמו של ילד/ה נוספים,

אם הם לא מצליחים לתפוס את הכדור ישר מהאוויר,

כל הילדים יתרחקו בריצה וברגע שהם יתפסו את הכדור עליהם לקרוא בקול: עצור!

כל הילדים חייבים להעצר במקום והילד/ה עם הכדור מנסים בגילגול על הארץ

לגעת ברגלים של ילד או ילדה שהכי קרובים אליהם.

אם הצליחו, יעבור התור לזריקת הכדור לילד/ה שקלעו לרגליים שלהם.

פעילות פתיחה – "הלו, מי שם?"

עזרים:

2 קופסאות גבינה (שטופות)
חוט חזק

הכנה מראש – המובילים יגזרו חוט באורך 1.5 מ' בערך יחוררו חור קטן בתחתית כל קופסת גבינה, ישחילו את החוט מהחלק החיצוני של הקופסא אל החלק הפנימי ויקשרו קשר שהחוט לא יצא. כך לשתי הקופסאות. יצרנו טלפון מקופסאות גבינה.

מהלך הפעילות:

מטרת המשחק לעודד את הילדים לחלוק מילים טובות עם חברים. לפני תחילת המשחק נשוחח עם הילדים על מה הן מילים מעודדות, מילים טובות ומצמיחות.

נבקש מהילדים לתת דוגמות למילים שכאלה.

(כל הכבוד, אתה חבר טוב, אתה תמיד עוזר, תמיד חולק במשחקים, תמיד מזמין לשחק מצויין, נהדר, אלוף, אתה יכול וכדומה. – כל המילים מופנות לבנות ובנים כאחד) נשאל איזה מילים טובות הם אוהבים לשמוע? מההורים? מהגננת? מהחברים?

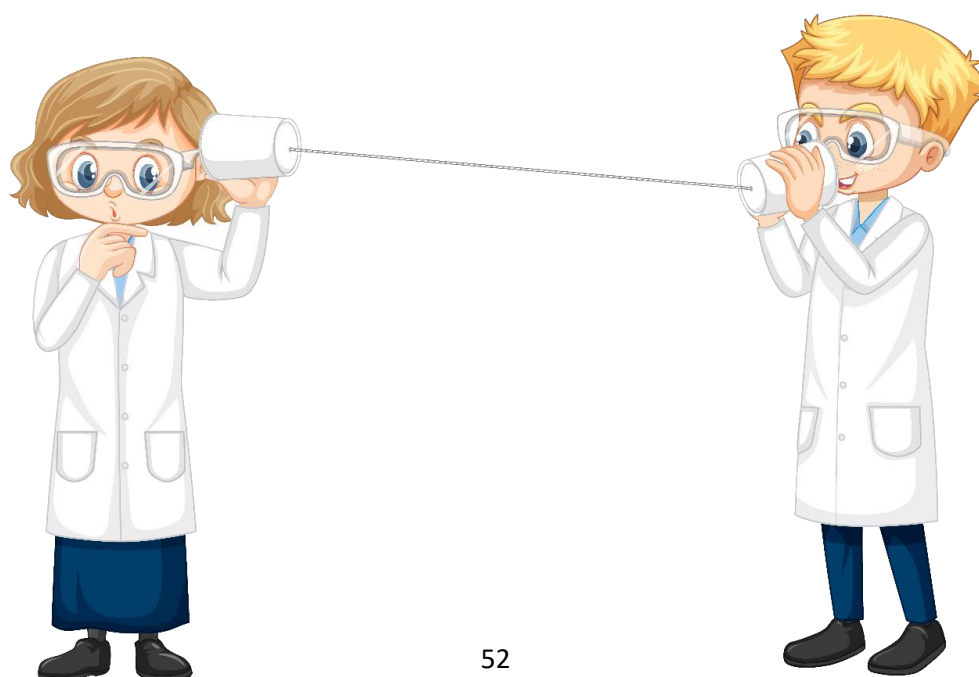
נזכיר שבמשחק אנו מחלקים רק מילים טובות.

המובילים יזמינו לפי התור בכל פעם זוג ילדים, ינחו אותם "לשוחח" בטלפון

כל ילד צריך לומר בשקט אל תוך ה"שפורפרת" מילה מעודדת

בעוד השני מקשיב ואומר בקול רם את המילה,

אם צדק הוא נשאר והשני מתחלף, אם טעה יתחלף עם ילד /ה אחרים.

פעילות העשרה חינוכית **צ'ארלס שולץ - לצייר קומיקס**

מידע למובילים:

צ'ארלס מונרו שולץ היה מאייר קומיקס אמריקאי שפעל במשך יותר מחמישים שנה, כשהוא מוכר בעיקר בסדרת הקומיקס "פִּינְאָט" , המתארת את עלילותיהם של צ'ארלי בראון, כלבו סנופי וחבורה של ילדים. הסדרה זכתה להצלחה בינלאומית ונחשבת לאחד מסדרות הקומיקס המצליחות בכל הזמנים.

קומיקס (בעברית: עֵלִילוֹן) - היא מדיה גרפית וסוג אמנות בה דמויות אשר מצוירות ברצף ואירועים אשר משתנים מתמונה לתמונה מצטרפים לכדי עלילה. המונח "קומיקס" שימש בתחילה לצורך תיאור רצועות הקומיקס המוקדמות אשר הופיעו בעיתונות והיו בעלי תכנים קומיים, אך בהמשך הפך למונח המתאר את כל סוגי התכנים המופיעים במדיום זה. רוב הקומיקסים משלבים מילים עם תמונות, כאשר מקובל לרוב לרשום את מה שהדמויות אומרות בבושת דיבור המצוירת בקרבתן ומיוחסת אליהן על ידי מתיחת קטע קטן ממנה לעבר פיה של הדמות הדוברת.

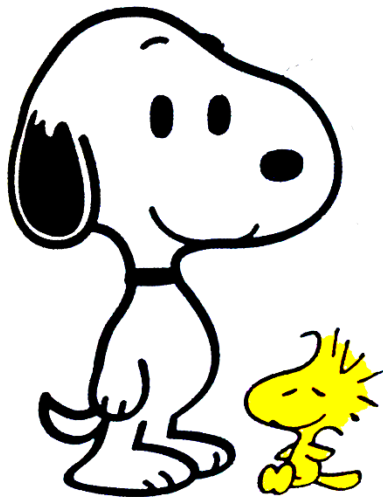
עזרים:

עפרונות + מחקים

דפי ציור חלקים

טושים

דפי קומיקס

מהלך הפעילות:

נראה לילדים את תמונתו של הכלב סנופי וחבריו.

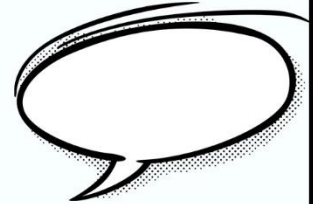
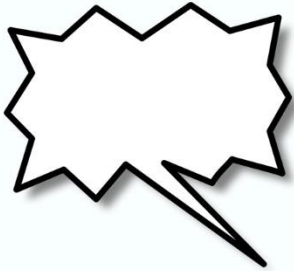
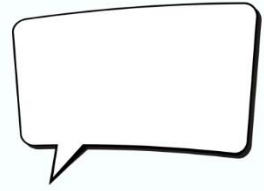
נשאל את הילדים אם מישהו מכיר את הדמויות האלה ובמיוחד את הכלב החמוד – סנופי.

נספר לילדים כי סגנון הציור הזה נקרא קומיקס, זה בעצם סיפור בתמונות

ולרוב גם ניתן להפוך את הסיפור לסרט בעזרת הציורים הנפלאים הללו.

נספר לילדים כי בדרך כלל כאשר מציירים קומיקס, מציירים בועת דיבור ליד ראשה של הדמות ושם כתוב מה שהיא אומרת.
נחלק לילדים את הדפים מודפסים עם בועות הדיבור ונזמין אותם להמציא ולצייר דמויות שונות.
נשמור את היצירות לתערוכת "קסם האמנות" בסוף השבוע תחת הכותרת:
קומיקס – יצירה בעקבות האמן צ'ארלס שולץ.

פעילות סיום - אנחנו הפסלים

עזרים:

כלי נגינה שונים

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים לשחק את משחק הפסלים. המובילים יבחרו ילדים שמעוניינים להיות הנגנים ויחלקו להם את כלי הנגינה. לצלילי כלי הנגינה, נזמין את הילדים להצטרף בריקוד כאשר שומעים את המוזיקה ולעמוד כמו פסל כשהיא נעצרת. אחד הילדים מנסה להצחיק את הילדים ולגרום להם לזוז. מי שזז נפסל, והאחרון שנשאר הוא המנצח.

פעילות פתיחה - משפחות צבעים

מידע למובילים:

גלגל הצבעים מתחלק ל-3 רמות:

צבעי יסוד - צהוב, אדום וכחול.

מצבעי היסוד אפשר ליצור כל סוג של גוון.

צבעים משניים - צבעים שמורכבים מערבוב בין שני צבעי יסוד.

בקטגוריה הזו נכללים כתום (צהוב ואדום), ירוק (כחול וצהוב) וסגול (כחול ואדום).

צבעים שלישיניים - ערבוב בין צבע יסוד לצבע משני שנמצא בצמוד אליו על הגלגל. מהערבוב הזה

נוצרים 6 צבעים נוספים: אדום-כתום, צהוב-כתום, צהוב-ירוק, כחול-ירוק, כחול-סגול ואדום-סגול.

וכל שאר הגוונים נוצרים בעזרת הוספת שחור או לבן לגוונים הקיימים.

שחור ולבן אגב, הם אינם נחשבים כצבעים.

עזרים:

גלגל הצבעים המצורף כאן (ניתן להדפיס בצבע או להציג מתוך התוכנית)

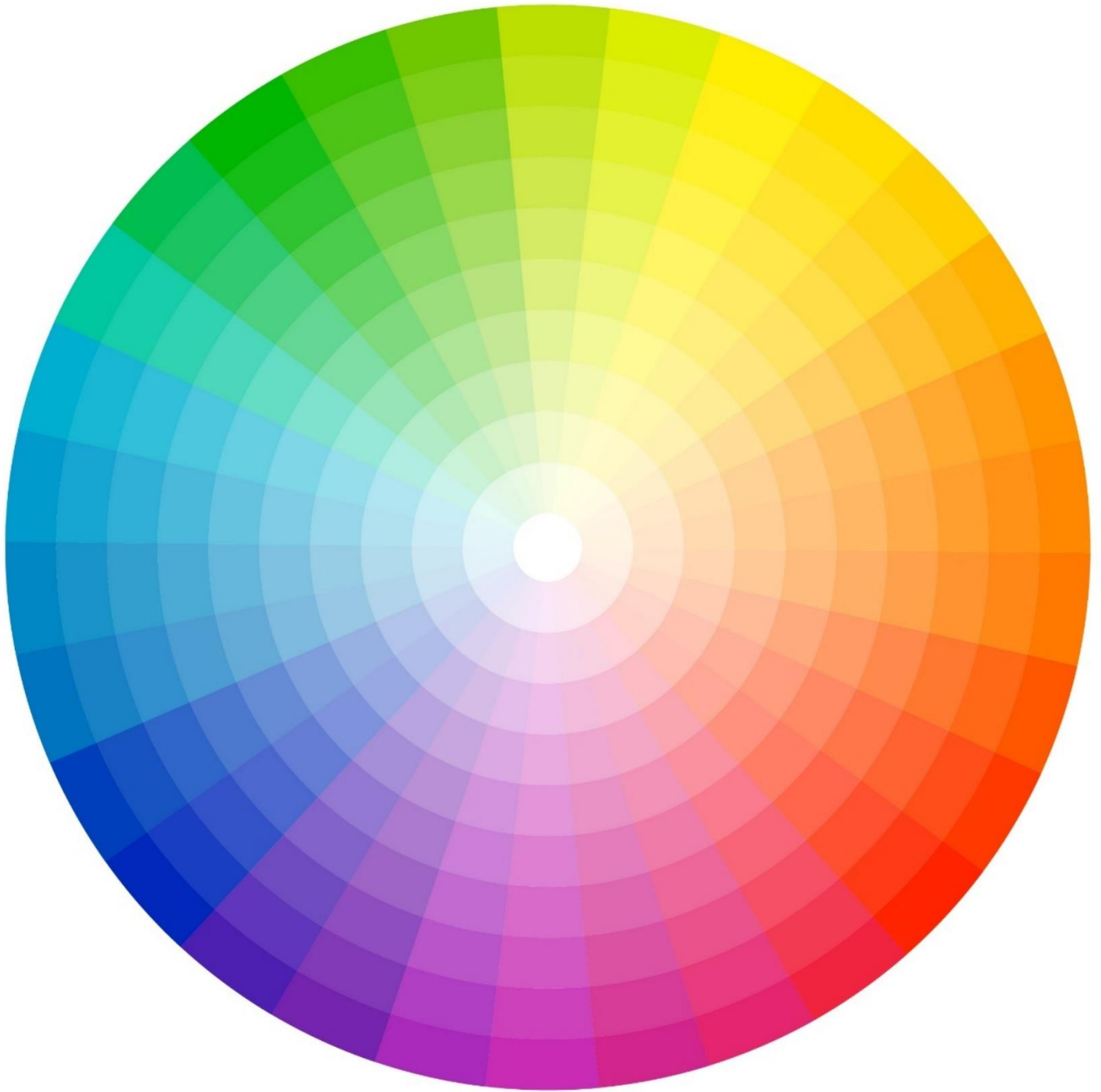
מהלך הפעילות:

נציג בפני הילדים את גלגל הצבעים ונספר להם כי כל הצבעים מתחלקים בעיקר לשתי משפחות צבעים עיקריות.

משפחת הצבעים החמים ומשפחת הצבעים הקרים.

נבקש מהילדים לתת לנו דוגמאות לדברים בצבעים חמים (שמש, אש)
ודוגמה לצבעים קרים (ים, צמחייה)

נזמין את הילדים להתבונן על מעגל הצבעים , נדגיש עם האצבע את הקו האמצעי החוצה בין משפחות הצבעים ונזמין אותם לומר לפי התור כמובן אילו צבעים הם מזהים בכל משפחה.

פעילות העשרה חינוכית - יאיוי קוסמה

הכנה מראש:

יאיו קוסמה היא אמנית ייחודית המציגה יצירות ומייצגים גדולים מנוקדים.

בפעילות היום תוכלו לבחור בין יצירה אישית לכל ילד

או יצירה תלת מימדית מרכזית משותפת לכל ילדי הצהרון.

אם בחרתם ביצירה משותפת – מיצאו חפץ גדול שאין בו צורך כגון:

כסא עץ גדול, מסגרת תמונה גדולה, שולחן, שידה קטנה, ארונית וכדומה.

אם בחרתם ביצירה אישית – בקשו מכל ילד להביא חפץ יחסית גדול שאין בו צורך מהבית

לדוגמה: כסא קטן, קומקום, מסגרת תמונה קטנה, משחק מפלאסטיק, בובה ישנה,

כרית, עגלת בובה וכדומה.

(ניתן לכתוב להורים כי אנו רוצים ליצור יצירה בהשראת האמנית יאיוי קוסמה

ולכן אנו אוספים חפצים שאין בהם צורך על מנת להפוך אותם ליצירת אמנות.)

ראו תמונה להשראה.

מתוך האתר – הקדרה של ששת – כל הזכויות שמורות

לא משנה באיזה חפץ בחרתם – הוציאו את החפץ / חפצים החוצה

ורססו אותם בספריי לבן יום לפני כדי שיהיו יבשים ומוכנים.

מידע למובילים:

יאיו קוסמה הינה אמנית עכשווית מיפן.
יאיו קוסמה היא נציגה בולטת בתנועת האוונגרד באמנות העכשווית.
עבודותיה מגוונות ומתפרשות על תחומים שונים של אמנות כגון ציור, קולאז'ים, פיסול ומיצגים
שמשלבים תנועה ומדיה ויזואלית יחדיו.
העבודות שלה מתבטאות בעיקר בציורים ומיצגים מנוקדים וצבעוניים מאד.

עזרים:

קישור לתמונות של יצירות של האמנית

מדבקות עגולות צבעוניות בגדלים שונים

ספריי לבן

צבעי פנדה

עפרונות צבעוניים

YAYOI KUSAMA © כל הזכויות שמורות לגלריה אוטה לאומנות, ויקטוריה מירו ודייוויד זוירנר

מהלך הפעילות:

נספר לילדים על האומנית יאיו קוסמה ונראה להם את תמונתה ומספר יצירות שלה.
נשאל את הילדים מה הם חושבים על היצירות שלה? מה מיוחד בהן?
לאחר שהחלתם איזה סוג יצירה תרצו להכין עם הילדים, חלקו להם את המדבקות בגדלים השונים
וכמו כן צבעים צבעי פנדה ועפרונות צבעוניים
ועודדו אותם ליצור מוצגים תלת מימדיים מרהיבים, צבעוניים ומאד מנוקדים.

נשמור את היצירה / יצירות לתערוכת "קסם האמנות".

(צילום: AP) חדר מראות בתערוכה של יאיוי קוסאמה

© Yayoi Kusama.

מפתיחת התערוכה של יאיוי קוסאמה במוזיאון תל אביב (צילום: מוטי קמחי)

מפתיחת התערוכה של יאיוי קוסאמה במוזיאון תל אביב (צילום: מוטי קמחי)

פעילות סיום - "מסירות צבעים"

עזרים:

כדור / כרית קטנה
כרטיסיות צבעים

מהלך הפעילות:

הכרנו את משפחות הצבעים. ניזכר עם הילדים אילו צבעים שייכים למשפחת הצבעים הקרים ואילו צבעים שייכים למשפחת הצבעים החמים.
נחלק לכל ילד דף בצבע אחר, רצוי להשאר בצבעים הבסיסיים והמוכרים.
נשחק את משחק המסירות.
נזמין את הילדים לשבת במעגל, משתמשים בכדור, או בכרית קטנה.

אחד הילדים אומר בקול שם של צבע,
למשל: "כחול", הילד שיש לו את הכרטיס בצבע המתאים מראה אותו במהירות
והחבר יזרוק אליו את הכדור וכך הלאה.

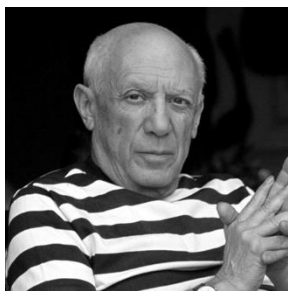
פעילות פתיחה - מרגישים בצבע

עזרים:

כדור ספוג
דלי / סלסילה

מהלך הפעילות:

נניח במרכז הרחבה דלי / סלסילה ונבקש מהילדים שאנו קוראים בשמם
בבדיקת הנוכחות לומר כיצד הם מרגישים במילה אחת או שתיים, לצרף להרגשתם
שם של צבע מסויים שמתאר את הרגשתם ולקלוע את הכדור לדלי/סלסילה.
כל ילד שזרק את הכדור מרים אותן בחזרה ומחכה לשמוע מי הבא בתור ברשימה
ומוסר לו את הכדור וכך הלאה לכל הילדים.

פעילות העשרה חינוכית - משחקים בפיקאסו

פאבלו פיקאסו

מידע למובילים:

פאבלו פיקאסו היה צייר ופסל ספרדי, ממיסדי הקוביזם, אחד האמנים הגדולים באמנות המודרנית במאה העשרים. הוא צייר אנשים כחולים וגם ורודים, פרצופים מעוותים ודמויות שמזכירות קוביות. פאבלו פיקאסו, אחד מגדולי האמנים של המאה ה-20, אומרים עליו שבאמנות הצליח להישאר ילד גם כשהיה בן 80 ועד היום ציוריו משמשים כמודל לחיקוי עבור אמנים רבים.

לפיקאסו היו תקופות שונות לאורך השנים בהם התמקד בצבעים מסויימים ובסיגנון מיוחד.

עזרים:

צבעי פנדה

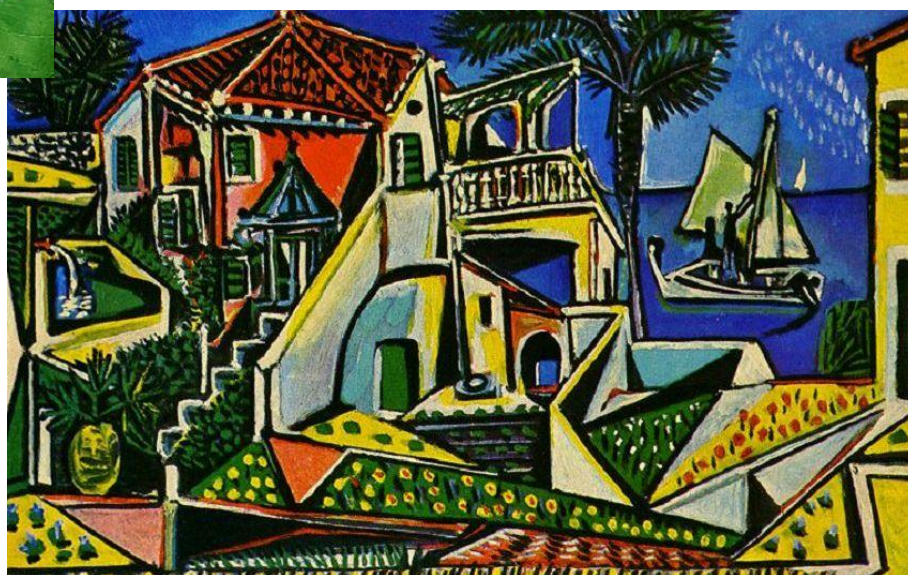
דפי בריסטול לבנים

מחשב / רמקולים

קישור לסרטון המראה מבחר מיצירותיו של האמן

מהלך הפעילות:

נשאל את הילדים האם מישהו מהם שמע את השם פבלו פיקאסו. האם הם יודעים מיהו? נספר לילדים על האמן במספר מילים ונראה להם את הסרטון עם מבחר היצירות של האמן. נשאל את הילדים מה הם חושבים על הדמויות שפיקאסו צייר. נפנה את תשומת ליבם לציורים ששולט בהם צבע אחד. נזמין את הילדים לבחור צבע דומיננטי אותו הם אוהבים ולנסות ליצור ציור ייחודי להם העשוי ברובו מצבע אחד (או גוונים קרובים אליו). נצרף את היצירות לתערוכה שנכין בסוף היום ונשבח את הילדים על דמיון פורה והעזה ביצירת הפרצוף הייחודי.

פעילות סיום - תערוכת "קסם האמנות 2"

שבוע נוסף הסתיים בו הכרנו אמנים שונים ויצירות מעניינות.

נכין את הצהרון עם שולחנות עטופים ונניח עליהם את היצירות המופלאות שיצרו הילדים בשבוע האחרון.

נזמין את בני המשפחה לצפות בתערוכה המופלאה.

המובילים יכינו שלט: תערוכת "קסם האמנות" של ילדי צהרון.....

ניתן להכין שלטים ליד סוגי היצירות על מנת לשייך אותן לאמן או לסוג היצירה שלמדנו עליהם.

סגנונות ייחודיים באמנות

שבוע רביעי

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
מילים מבולבלות	שאלות ורגשות	נקודות מוסיקליות	מה אני זוכר?	יוגלה סוד הנר והפרח	מפגש פתיחה

ארוחת צוהריים

"קולאז'" הדבק	פסל קטן פסל גדול פיסול	ציור בנקודות פוינטליזם	"גרפיטי" אמנות רחוב	"טיפטופים" ג'קסון פולוק	פעילות העשרה חינוכית
תערוכת "קסם האמנות"	חול ומכחול	אני קופצני	ים יבשה וצבעים	מה ניקח לאי בודד?	מפגש סיום

פעילות פתיחה - יוגלה "סוד הנר והפרח"

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למוזיקה נעימה לפעילות

מהלך הפעילות:

תרגיל הפרח והנר הוא תרגיל נפלא להתכנסות והגעה למצב של רגיעה. נזמין את הילדים לשבת במעגל גדול על הארץ. נשמיע מוסיקת רקע נעימה. נזמין אותם לעצום עיניים ולדמיין בעיני רוחם את הציור הכי מושלם בעולם ציור שמתאר מקום נפלא וקסום מלא בפרחים צבעוניים וריחניים.

לאחר מכן בקשו מהם לדמיין נר דולק צהבהב שאורו מאיר באור חמים. תנו להם עוד כמה שניות של שקט ואז בקול רך בקשו מהילדים עדיין עם עיניים עצומות מקשיבים לקולם של המובילים, לדמיין את הפרחים המופלאים והריחניים ובקשו מהם להריח אותם שאיפה גדולה דרך האף (לשאוף אוויר פנימה) הנחו אותם להחזיק מעט את האוויר בפנים ואחר כך בקשו מהם לדמיין את הנר עם אורו החמים ובקשו מהם לנשוף עליו עד שיכבה בדימיונם. וחוזר חלילה.

פעילות העשרה חינוכית - טיפטיפים

ג'קסון פולוק

מידע למובילים:

ג'קסון פולוק נולד בארצות הברית. את השכלתו רכש בלוס אנג'לס ובניו יורק. תחילה עסק בציורים לא פיגורטיביים (ציורים ללא צורה מוגדרת) אשר הושפעו מאוד מציורים ואמנות קדומה ובעיקר מהתרבות האינדיאנית. ב-1946 החל לעסוק בטפטוף צבע. אז שפך צבע מתוך פחיות צבע ענקיות על קנבסים ענקיים שפרש על הרצפה. בנוסף לכלים השגורתיים השתמש בציוריו גם במקלות.

שיטת הציור של פולוק נקראת "ציור הפעולה" - ציור שנוצר כשלא חושבים ומתכננים אלא פשוט מרגישים - לפי שיטה זו, הניסיון הוא לייצר דימוי המשוחרר ממגבלות ההגיון.

הכנה מראש:

המובילים יכינו את הצבעים בכוסות חד פעמיות או בקעריות כשאתם מדללים במעט מים (על הצבע להיות מספיק סמיך אך דליל מספיק שיטפטף)

עזרים:

יצירה לדוגמה של ג'קסון פולוק

הצעות לבסיס ליצירה

1. דפי קרטון

2. ריבוע של קרטון ביצוע

צבעי גואש מוכנים בכוסות (מבחר צבעים על כל שולחן)

מכחולים או מקלות עגולים דקים (כמו שיפודים רק בלי החודים)

מהלך הפעילות:

נראה לילדים יצירה של פולוק (מצורפת כאן) ונשאל מה הם רואים. נקבל כל תשובה שלהם כיוון שאין תשובה לא נכונה כשמתבוננים באמנות.

נבקש מהילדים לנסות ולתאר לנו כיצד הם חושבים שהאמן צייר את הציור. במה הוא השתמש? מכחול? עפרונות?

נספר לילדים על סיגנונו המיוחד של פולוק ועל הדרך בה יצר יצירות מעניינות וצבעוניות על ידי טיפטופים והתזות של צבע על משטח הציור.

גם אנחנו נהיה היום ציירים משוחררים ונשחרר את היד לתנועה חופשית מעל הציור שלנו.

נחלק לילדים את המשטחים, נפשיל שרוולים ונשלח את הדמיון לחופשי.

ננחה את הילדים לא לערבב בין המקלות של הצבעים כל מקל חוזר לאותה הכוּס.

אם הושבתם שישה ילדים סביב שולחן תכננו שתהיינה לפחות 6 כוסות צבעים על השולחן.

הניחו את היצירות לייבוש.

פעילות סיום - מה ניקח לאי בודד?

מהלך הפעילות:

"מה ניקח לאי בודד" הוא משחק מחשבה מהנה. נשאל את הילדים מי יודע מהו אי בודד? ונסביר. אי הוא יבשת קטנה נפרדת מהיבשות הגדולות והוא נקרא אי בודד כי הוא נמצא באמצע הים ואינו מחובר ליבשות אחרות. (ניתן להראות אי לדוגמה על מפת העולם)

המובילים יתחילו את המשחק ויאמרו:
אני לוקח לאי בודד פלפל.... ירוק
הילדים לפי התור צריכים לומר פריט כלשהו וצבעו כדי שיוכלו להכנס לאי הבודד.
לדוגמה: אני לוקח תות אדום לאי בודד. אני לוקח תפוז כתום לאי בודד.

פעילות פתיחה - "מה אני זוכר"?

עזרים:

פריטים מרמזים על הפעילויות שחוויתם השבוע

מהלך הפעילות:

המובילים מניחים על הרצפה במרכז מעגל כל מיני פריטים מרמזים למה שחוו במהלך השבוע. כל ילד שמעוניין לשתף ירים את אחד החפצים וישלים את המשפט: החפץ הזה מזכיר לי שעשינו...

נעודד את הילדים לשתף ברגשותיהם.

פעילות העשרה חינוכית - "גרפיטי" אמנות רחוב

מידע למובילים:

מהו גרפיטי?

גרפיטי הוא כל כתובת אותיות שנעשית מתוך כוונה להביע רצון כלשהו, עמדה, דעה או ביטוי עצמי. גרפיטי עשוי להיות כתובת סתמית שמטרתה ונדליזם אך ישנה תנועה של ציור גרפיטי כאמנות המשתמשת בכתובות מעוטרות כדי לייצג את שמו של האמן.

בדרך-כלל מדובר בציורים שנעשים ללא הסכמת בעלי הרכוש, ועל כן מדובר בעבירה על החוק, אך גרפיטי שנעשה בהסכמה הוא חוקי לחלוטין.

עם הזמן השתנתה התפיסה לגבי הגרפיטי שהפך לאמנות מקובלת במקומות רבים בעולם בדומה לציור קיר, ואמנים הפעילים בו קיבלו הכרה ואפילו קהל עוקבים.

מקומות רבים כגון בתי ספר וכדומה מזמינים אמני גרפיטי על מנת לעטר קירות של בנינים.

בישראל בין אמני הגרפיטי / מאייר קירות המוכרים – רמי מאירי.

קישור בגוגל ליצירות גרפיטי מרחבי העולם

הכנה מראש:

הצלחתה של הפעילות של היום תלויה ב"אומץ" ובשיתוף הפעולה שלכם אנשי הצוות.
להכין בחצר הצהרון קיר ריק אותו נייעד לציור גרפיטי של הילדים.
נכסה את המקום המיועד בניילון בעזרת דבק ועליו נדביק את הבריסטולים
וניצור קיר יצירה נפלא לילדים.

עזרים:

בריסטולים לבנים מחוברים יחדיו – כגודל הקיר שהקצאתם ליצירה.

(כמובן שיש להתאים לגובה הילדים)

גליל ניילון לכיסוי הקיר לפני הדבקתם הבריסטולים

לורדים במבחר צבעים

לפחות 5 לורדים שחורים

מהלך הפעילות:

נצא עם הילדים לחצר הצהרון כשליד הקיר יש סלסלה עם מבחר לורדים.

נספר לילדים על אמנות הגרפיטי
חשוב שנספר שפעם ואפילו עכשיו אנשים היו מציירים על קירות ברחובות ללא רשות וזה אסור.
רק אם מזמינים אותך לצייר על קיר מיוחד ששייך למי שהזמין זה מותר ואפילו נפלא.

נבקש מהילדים לעצום עיניים לרגע ולנסות לתאר לעצמם מקום נפלא,
ירוק, עם שמיים תכולים ועננים לבנים, וצמחייה פורחת צבעונית ויפה.
נשאל את הילדים מה עוד יש במקום הקסום הזה ונקשיב לרעיונותיהם.

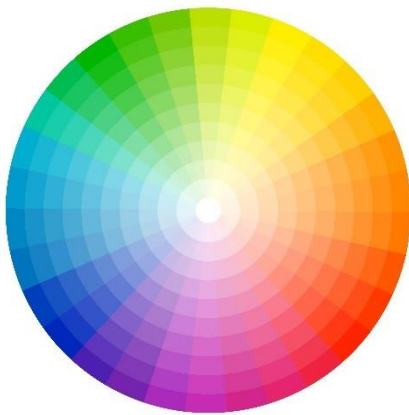
נפקח את עיניים ועתה נזמין בכל תור 4-5 ילדים שיציירו
בשלב הראשון רק בטוש שחור
משהו מתוך המקום הקסום הזה שראינו בדימיוננו.

אין חוקים בגרפיטי – השמיים יכולים להיות באדמה, הצמחים יכולים לצמוח על ענן וגם יש צורות שאין להן הגדרה וכך הלאה.

לאחר שכל הילדים ציירו צורה אחת נעבור **לשלב השני בו נזמין שוב 4-5 ילדים**
לבחור שני צבעים ולצבוע כל אחד את הצורה שלו.

נזכיר לילדים כי זו יצירה משותפת המאחדת את הדימיון של כולנו ויוצרת יצירה מיוחדת במינה.

וכך לפי התור נוסיף עוד ועוד ציורים וצבעים ליצירת הגרפיטי שלנו.
בסוף הפעילות נזמין שוב בקבוצות של 5-6 ילדים לכתוב את שמם בתחתית היצירה.
ניתן להשאיר מקום בחלק העליון

פעילות סיום - ים, יבשה וצבעים

עזרים:

תוף מרים

8 חישוקי משחק

מהלך הפעילות:

המובילים יפזרו את החישוקים על הארץ, יזמינו ילד שמעוניין לנגן בתוף

ויזמינו את הילדים להסתובב במרחב, כאשר הילד עוצר את התיפוף

המובילים יגידו ים כחול או תכלת או כחול בהיר או כחול כהה או יבשה חומה או יבשה עם חול מוזהב או יבשה חומה בהירה או יבשה אדמדמה וכו'.

פעילות פתיחה - נקודות מוזיקליות

עזרים:

מחשב / רמקולים

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש במשחק משעשע.
נכין שורת כסאות כמספר הילדים פחות כסא אחד
(אם יש הרבה משתתפים ניתן לשחק לפי התור או להכין שתי שורות של כסאות)

נשמיע את השיר "נקודות בצבעים",
כשהמוזיקה מתנגנת ידלגו הילדים מסביב לשורת הכסאות
וכשהמוזיקה נעצרת עליהם לתפוש מקום על אחד הכסאות ולהתיישב בזריזות.

פעילות העשרה חינוכית - ציור בנקודות (פוינטליזם)

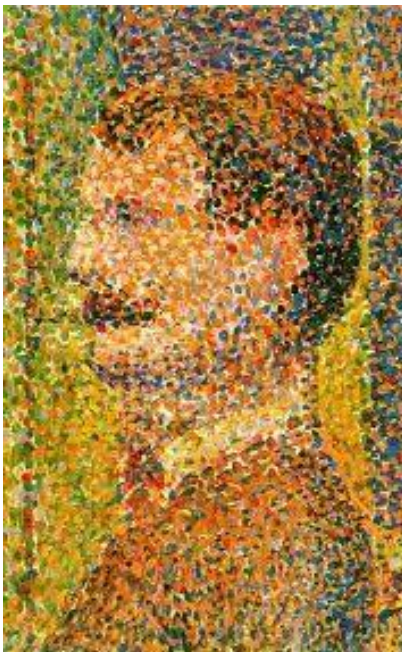
מידע למובילים:

מה זה **פּוִינְטִילִיזְם**? (מהמילה פוינט באנגלית = נקודה)

פוינטליזם היא שיטת ציור יחודית בה מציירים בנקודות בצבעים ויוצרים בעזרתן את התמונה הכוללת.
הציירים ג'ורג' סרה ופול סינגאק ציירו כך.

עזרים:

מחשב / רמקולים / מכשיר נייד
קישור לסרטון הדרכה קצר לציור בנקודות
צלחת חד פעמית מנייר לכל שולחן
1 חב' מקלות אוזניים
דף בריסטול לבן לכל ילד
צבעי גואש אדום צהוב וכחול (צבעי יסוד)
צבע גואש חום

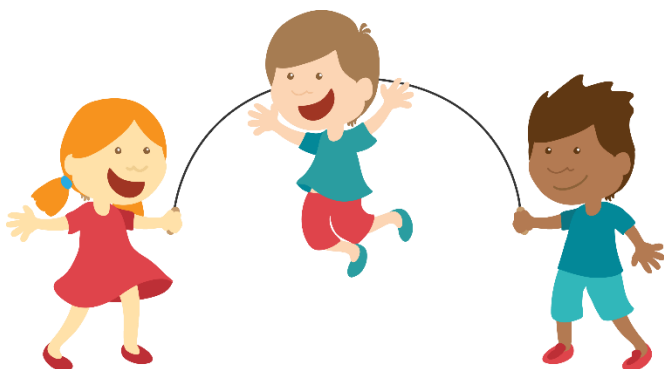
ג'ורג' סרה

מהלך הפעילות:

נציג בפני הילדים מספר ציורים של אמנים שונים שמצוירים בטכניקת הנקודות. נראה להם את התמונה מרחוק ונבקש מהם לומר לנו מה לדעתם מיוחד בציורים האלה. לאחר שנשמע את דעתם של הילדים המובילים יעמדו במרכז החדר עם הציורים ויזמינו את הילדים להתקרב, לשבת סביבם על הארץ ולהתבונן בציורים ממש מקרוב. אם יש לכם בצהרון זכויות מגדלת, אפשרו לילדים להשתמש בהם על מנת להתבונן בציורים ממש מקרוב. כעת נשאל את הילדים שוב, עכשיו כשהם מביטים מקרוב מאד בציורים מה הם חושבים שמיוחד בציורים האלה. נכוון את הילדים להתבוננות על נקודות הצבע המרכיבות את התמונה הכוללת. נספר לילדים על טכניקת הציור המיוחדת הזו ונגלה להם שהיום כולנו נהיה אמני הנקודות.

נחלק לילדים את דפי הציור ועל כל שולחן נניח צלחת חד פעמית מנייר. המובילים יעברו בין השולחן וישימו מעט צבעי גואש (עיגול קטן) בצבעי היסוד אדום כחול וצהוב. הזכירו לילדים כי אלו צבעי היסוד ומהם נוכל ליצור קשת נפלאה של צבעים ע"י עירבוב בין שני צבעים. נאפשר לילדים שמעוניינים להמציא את מה שהם רוצים לצייר. הילדים יטבלו את מקלות האזניים בצבעים ויטפחו קלות על דף הציור.

פעילות סיום - אני קופצני

עזרים:

חבל קפיצה ארוך

מהלך הפעילות:

נסיים את היום במשחק שמוציא מרץ ומעורר. ניתן לקיים את הפעילות במרחב הצהרון או בחצר. נזמין את הילדים לעמוד בטור, המובילים יזמינו שני ילדים להיות ראשונים שיגלגלו את החבל. בכל סיבוב הילדים שקפצו כבר אווזים בחבל בשני קצותיו ומגלגלים.

המובילים ידגימו / ינחו את הילדים כיצד לקפוץ מעל החבל בכל פעם שהוא קרוב לרצפה. הדגישו בפני הילדים כי עלינו להיות סבלניים ובכל פעם קופץ רק ילד אחד, הגבילו את מספר הקפיצות של כל ילד לעשר קפיצות ולאחר מכן עליו לצאת ולפנות מקום לחברים. ניתן להוסיף משימות עפ"י גילאי הילדים והיכולת.

קפיצה על רגל אחת, קפיצה על שתי רגליים, לקפוץ פעם אחת ולצאת או מספר פעמים וכדומה.

פעילות פתיחה: "שאלות ורגשות"

הכנה מראש:

המובילים יכינו מראש כ- 10 פתקיות ובהן שאלות שונות לילדים.

עזרים:

10 פתקיות עם שאלות

מהלך הפעילות:

המובילים יכולים לבחור את נושאי השאלות לדוגמה שאלות בנושא: הרגשה – איך אני מרגיש היום? שאלות הקשורות לנושא האמנות – איזה אמנים הם זוכרים שהכרנו? סוג אמנות שהם אוהבים? שאלות הקשורות למצבים שקרו בצהרון – מי יכול למצוא פתרון למריבה שקרתה בין דניאל ותמר?

הילדים עומדים במעגל, במרכז עומדים המובילים, בידיהם הפתקים מקופלים. בכל פעם מזמינים ילד לבחור פתק. על הילדים לתפוס את הפתק לפני שהוא יפגע ברצפה, הילד שהספיק לתפוס את הפתק ראשון והוא ישיב על השאלה שכתובה בו.

פעילות העשרה חינוכית - פסל קטן פסל גדול

מידע למובילים:

מהו פיסול?

הפיסול הוא יצירה בתלת-ממד שתוצאתה היא "פֶּסֶל". הפֶּסֶל יוצר פסלים, שהם עבודות אמנות תלת-ממדית מאבן, מתכת, חימר ועץ ועד חומרים כמו שעווה, נייר וחומרים מגוונים אחרים.

טכניקות שונות משמשות לפיסול - מפיסול בחומר ושריפתו בתנור, פיסול בתבניות עם חומרים שיוצקים לתוכן, כמו מלט וגבס, ועד לפיסול בגריעה, באבן ובעץ - פיסול שבו הפסל "מוציא" מהחומרים הללו את "הפסל החבוי" שבתוכם. הטכניקה הזו מתפתחת עד לחציבה הישירה בחומר, טכניקה לא פשוטה שגדולי המאסטרים יצרו בה את גדולי הפסלים של תקופת הרנסאנס, הבארוק והעת העתיקה.

עזרים:

תמונות לדוגמה של פסלי רחוב מעניינים של אמנים ישראלים.

פלסטלינה

מהלך הפעילות:

נשאל את הילדים מה ההבדל בין ציור לפיסול.

(ההבדל העיקרי הוא שציור הוא יצירה שטוחה

ופסל הוא יצירה שיש לה נפח ואפשר ליצור אותה לגובה)

אך הקשיבו היטב לתשובותיהם הנפלאות של הילדים

ותגלו עוד הבדלים רבים ומעניינים

ולעיתים אף מצחיקים.

נספר לילדים כי אמנים שונים יוצרים פסלים בגדלים שונים.

יש פסלים קטנים שאנו יכולים לשים לקישוט

ויש פסלי רחוב ענקיים שמוצבים ברחובות להנאת העוברים והשבים.

נראה לילדים דוגמות לפסלי רחוב מעניינים כאן בישראל.

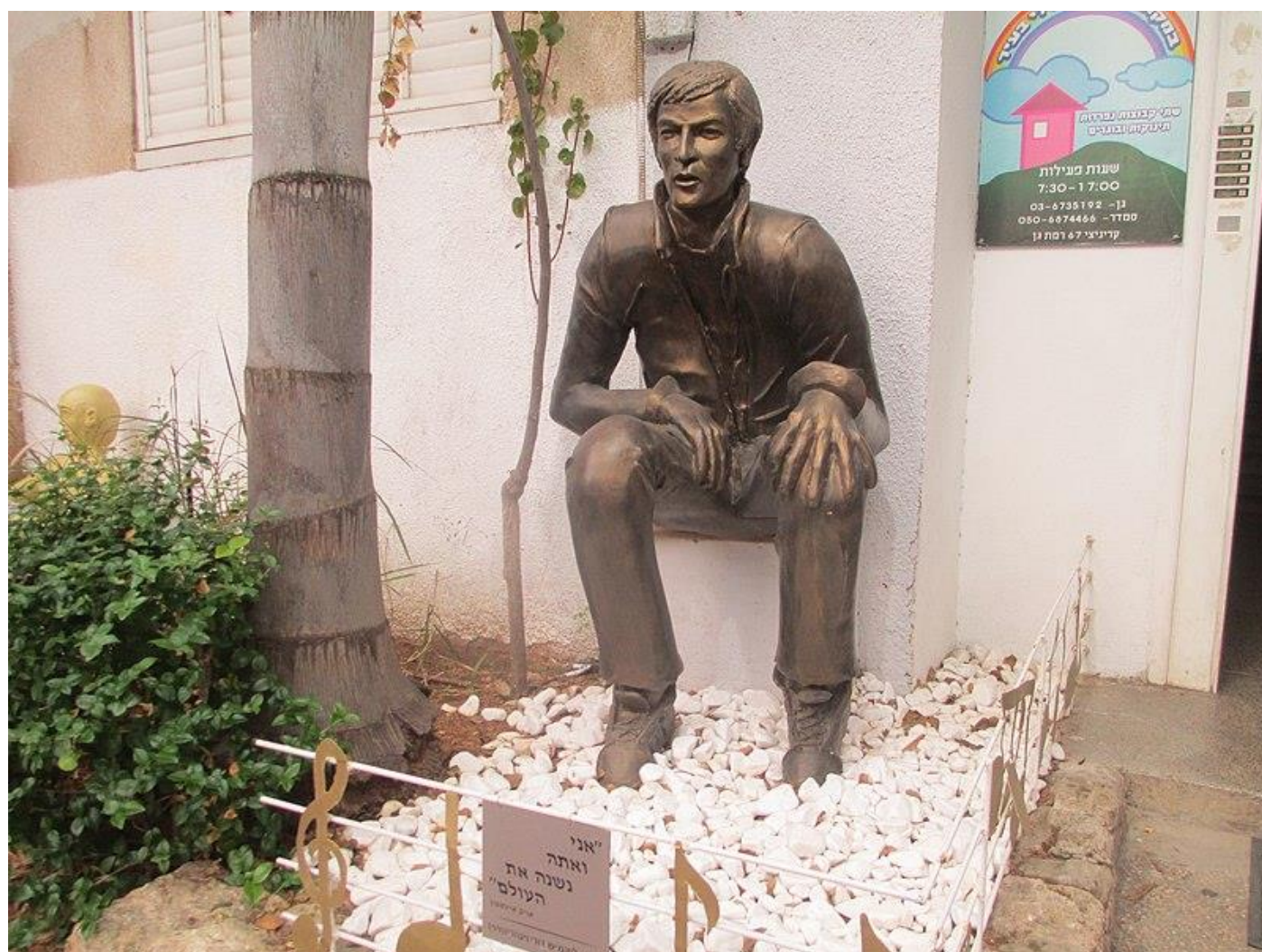
ונספר מעט על כל פסל.

נזמין את הילדים לשולחנות, נניח מבחר קוביות פלסטלינה ב

צבעים שונים על השולחנות ונזמין את הילדים ליצור פסל ייחודי.

"אריק איינשטיין" - פסל זה שבתמונה נוצר ע"י ההאמן הרב-תחומי לוקמיש דורי ויטוריו

פעילות סיום - חול ומכחול

מידע למובילים:

סיים ביצירה שתפתיע אותנו. ציור הסתרים.
ניתן לקיים בחצר או במרחב – מעט מלכלך אז אם אפשרי רצוי בחוץ.

עזרים:

קעריות עם דבק פלאסטי נוזלי
קעריות עם חול מסונן
מכחולים
דפים לבנים רצוי בגודל 3A
כוס עם מים להנחת המכחולים

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים לאסוף חול בעזרת כפות המשחק בחצר
אח"כ יסננו הילדים את החול עד שיהיה חלק ונקי.
נאסוף את החול בקעריות.
נחלק לכל ילד/ה דף לבן חלק וננחה אותם לצייר איזה ציור שירצו על הדף
רק בעזרת מכחול טבול במעט דבק פלאסטי.
אחרי שסיימו לצייר ננחה אותם להניח את המכחול
בתוך כוס המים המיועדת לכך וללכת לשטוף ידיים.

כשיחזרו לחצר הנחו אותם לקחת מעט חול מקעריות החול
ולפזר על הציור שלהם עד שיהיה לגמרי מלא בחול.
כשהם מסיימים הנחו את הילדים להרים בעדינות את הציור שלהם
ולנער ממנו את שארית החול.

הציור שלהם יתגלה במלוא תפארתו.
בקשו מהילדים לרשום את שמם על הציורים והשאירו בחוץ להתייבש (מתייבש מהר מאד)

ניתן לשמור לתערוכה או לקחת הביתה.

פעילות פתיחה - מילים מבולבלות

מהלך הפעילות:

נשב במפגש עם הילדים ונשחק במשחק משעשע. נתחיל מהילד הראשון שיושב בתחילת השורה, הוא צריך ללחוש באוזן של החבר שיושב לידם משפט המכיל את המילה "מצייר".

כך ילחשו הילדים בשקט בשקט באוזנם של חברים עד שנגיע לילד/ה האחרונים והם יצטרכו לומר בקול רם את המשפט ששמעו. כמובן שהמשפט שהם שמעו, ממש לא נשמע כמו המשפט הראשון שהתחיל את המשחק ותהיה תוצאה משעשעת.

פעילות העשרה חינוכית - קולאז'

מידע למובילים:

מהו קולאז'?

קולאז' (בעברית: הַדְבָקָה) הוא מדיה אמנותית שבה נעשה שימוש בפיסות עיתון, נייר או אריג לכדי יצירת תמונה דו-ממדית. בדומה לציור, המבע האמנותי מבוסס באמצעות צבע, צורה, קומפוזיציה וכדומה, אך בנוסף לכך קיימים בקולאז' רבדים נוספים של הבעה הנגזרים מתכנים קיימים על גבי פיסות הנייר (כמו תמונות או טקסט), אופן קריעתם או גזירתם ושימוש בחומרים לא שגרתיים.

RMN - Grand Palais - Adrien Didierjean ©

הקולאז' הומצא על ידי הצייר והאמן פאבלו פיקאסו.

הכנה מראש:

איסוף מגזינים צבעוניים

עזרים:

עיתונים וירחונים צבעוניים

מספרים

דבק פלסטי בקעריות קטנות ומכחול לכל קערית

מהלך הפעילות:

ועתה יעלעלו ויחפשו במגזינים הצבעוניים חלקים אותם יוכלו לגזור ולהדביק על היצירה. נשמור את היצירות לתערוכת "קסם האמנות" בסוף השבוע.

פעילות סיום - תערוכת "קסם האמנות 3"

חודש האמנות המרגש והיצירתי הגיע לסימו.
הכרנו אמנים שונים , יצירות מיוחדות ושיטות שונות ליצור יצירות אמנות.
נכין את הצהרון עם שולחנות עטופים ונניח עליהם את היצירות המופלאות
שיצרו הילדים בשבוע האחרון.
נזמין את בני המשפחה לצפות בתערוכה המופלאה.
המובילים יכינו שלט: תערוכת "קסם האמנות" של ילדי צהרון.....
ניתן להכין שלטים ליד סוגי היצירות על מנת לשייך אותן לאמן או לסוג היצירה שלמדנו עליהם.

מובילים יקרים,

מקווים לנהנתם מהחוגל היצירתי.

הלאר יצירתיים ואפלו ליסדים להיות יצירתיים

ויכרו את זכריו לל האמן פאבלו פיקאסו

"כל ילד הוא אמן. הבעיה היא להישאר אמן כאשר הוא גדל".

פאבלו פיקאסו

קסם האמנות

